

Attica Economic Review

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Προοπτικές ανάπτυξης και ανάγκες χρηματοδότησης του τομέα των Κατασκευών
3. Οικονομικό κλίμα
4. Βραχυχρόνιοι δείκτες
5. Δημοσιονομικά
6. Τραπεζικά
7. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Η **πίεση στην οικονομική δραστηριότητα** των ανεπτυγμένων οικονομιών αυξάνεται καθώς συνεχίζονται ο **πόλεμος** στην Ουκρανία και η **ενεργειακή κρίση**, ενώ ο **πληθωρισμός** αποκτά ένταση και διάρκεια. Οι **κεντρικές τράπεζες** προβαίνουν σε σειρά αυξήσεων επιτοκίων, αποσκοπώντας στην επαναφορά των μεσοπρόθεσμων προσδοκιών κοντά στον στόχο πληθωρισμού. Οι αυξήσεις επιτοκίων συμπαρασύρουν ανοδικά το κόστος νέου δανεισμού δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η αυξημένη **αβεβαιότητα** επιβραδύνει τις παραγωγικές επενδύσεις, υποβαθμίζοντας την μεσοπρόθεσμη δυναμική ανάκαμψης και αυξάνοντας τον κίνδυνο εμφάνισης ύφεσης για τις ανεπτυγμένες οικονομίες.
- Ειδικά για τις **ευρωπαϊκές οικονομίες**, το οικονομικό κλίμα επιδεινώθηκε σημαντικά τον Ιούλιο. Πρόδρομοι δείκτες της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας υποχωρούν συστηματικά από τις αρχές του έτους. Παρά τις επιδεινούμενες προοπτικές, ο **όγκος διεθνούς εμπορίου** κατέγραψε περαιτέρω ανάκαμψη τον Μάιο, σε νέο ιστορικό υψηλό επίπεδο.
- Οι **διεθνείς τιμές ενεργειακών αγαθών** παρουσιάζουν έντονη μεταβλητότητα, σε υψηλά επίπεδα. Μεν η τιμή του πετρελαίου σημείωσε μικρή διόρθωση τον Ιούλιο, ωστόσο η τιμή του φυσικού αερίου αυξήθηκε σημαντικά περαιτέρω για δεύτερο συνεχόμενο μήνα. Οι τιμές στα λοιπά εμπορεύματα και το χρυσό κατέγραψαν κάμψη τον Ιούνιο. Το **ευρώ** σημείωσε σημαντική πτώση έναντι του δολαρίου τον Ιούλιο, σε χαμηλά επίπεδα εικοσαετίας. Οι **διεθνείς κεφαλαιαγορές** κατέγραψαν μεικτή εικόνα τον Ιούλιο, με μερική ανάκαμψη σε ΗΠΑ και Ευρώπη, σε αντιδιαστολή με ισχυρή πτώση στην Κίνα.
- Μεταξύ των **προκλήσεων**, ξεχωρίζει ο ισχυρός πληθωρισμός, ο οποίος πλέον διαχέεται σε όλους τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας, είτε σχετίζονται άμεσα είτε μόνο έμμεσα με τα ενεργειακά αγαθά. Ταυτόχρονα, τα επιτόκια νέου ιδιωτικού και κυρίως δημόσιου δανεισμού αυξάνονται ταχύτερα από όσο αρχικά αναμενόταν, με παράλληλη διεύρυνση στη διαφορά στο κόστος δανεισμού (spread) μεταξύ περιφέρειας και πυρήνα της Ευρωζώνης. Σε αυτό το πλαίσιο, ο κίνδυνος ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας καθίσταται πλέον ορατός στις ανεπτυγμένες οικονομίες, όπου και ο δημοσιονομικός χώρος είναι σχετικά περιορισμένος, λόγω του υψηλού επιπέδου δημοσίου χρέους.

- Οι σημαντικές επιπτώσεις του **πολέμου στην Ουκρανία** και της **ενεργειακής κρίσης** συνεχίστηκαν εγχωρίως τον Ιούλιο, πρωτίστως στην τάση του πληθωρισμού, αλλά και σε άλλα πεδία. Ο δείκτης Οικονομικού κλίματος υποχώρησε περαιτέρω αυτόν το μήνα, από επιδείνωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς εκτός του Λιανικού Εμπορίου, κυρίως στις Κατασκευές, καθώς και νέα υποχώρηση της Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης. Η επιδείνωση των προσδοκιών στα νοικοκυριά προήλθε από τις χειρότερες προβλέψεις τους για τις γενικές οικονομικές συνθήκες στο επόμενο 12μηνο, αλλά και για τη δική τους οικονομική κατάσταση τη συγκεκριμένη περίοδο. Αυτές τάσεις οι οποίες αντανακλούν τόσο τις ήδη συσσωρευμένες, όσο και τις αναμενόμενες επιδράσεις του πολέμου στην οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.
- Από την άλλη πλευρά, η δυναμική στον **κλάδο του Τουρισμού** παραμένει ιδιαίτερα θετική. Η ανοδική τάση στις διεθνείς αφίξεις αεροδρομίων συνεχίζεται, με αποτέλεσμα αυτές να είναι για δεύτερο μήνα τον Ιούνιο υψηλότερες, οριακά, από την ίδια περίοδο του 2019. Η ενίσχυση του τουρισμού επιδρά ανασχετικά στο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.
- **Ο πόλεμος** θα παραμείνει ο πλέον καθοριστικός παράγοντας των συνθηκών στην ελληνική οικονομία και διεθνώς και τους επόμενους μήνες, πρωτίστως μέσω των πληθωριστικών πιέσεων και των διαταραχών στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Πλέον, αυτές οι εξελίξεις έχουν καταστήσει πιθανό το ενδεχόμενο επισιτιστικής κρίσης, π.χ. σε χώρες της Αφρικής, σε περίπτωση που θα παρουσιαστούν σημαντικές αρρυθμίες στο εμπόριο βασικών αγαθών (π.χ. σκληρό σιτάρι).
- Εφόσον δεν σημειωθεί κάποια έντονη μεταβλητότητα ως προς το **υγειονομικό ζήτημα**, το εγχώριο οικονομικό περιβάλλον θα επηρεάζεται σημαντικά από τον τουρισμό έως την αρχή του τέταρτου τριμήνου.
- Στο **τραπεζικό σύστημα** καταγράφηκε τον Ιούνιο αύξηση του κόστους νέου δανεισμού, σημαντική αύξηση πιστώσεων προς ΜΧΕ και άνοδος των ιδιωτικών καταθέσεων.
- Στο **ειδικό θέμα του δελτίου** παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ανάλυσης σε σχέση με τις προοπτικές ανάπτυξης και τις αναμενόμενες ανάγκες χρηματοδότησης του κατασκευαστικού κλάδου, στην Ελλάδα, μεσοπρόθεσμα.

2. Ειδικό θέμα

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

Προοπτικές ανάπτυξης και ανάγκες χρηματοδότησης του τομέα των Κατασκευών*

*Το ειδικό θέμα βασίζεται σε μελέτη του IOBE, που υλοποιήθηκε με τη στήριξη του Ταμείου Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων

Μετά από μια δεκαετία συρρίκνωσης και αποεπένδυσης, οι προοπτικές για τις Κατασκευές διαγράφονται θετικές

Το Ταμείο Ανάκαμψης μαζί με τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά Ταμεία και τους Εθνικούς πόρους θα χρηματοδοτήσουν έργα υποδομών που θα τροφοδοτήσουν την ισχυρή ανάπτυξη των Κατασκευών τα επόμενα χρόνια

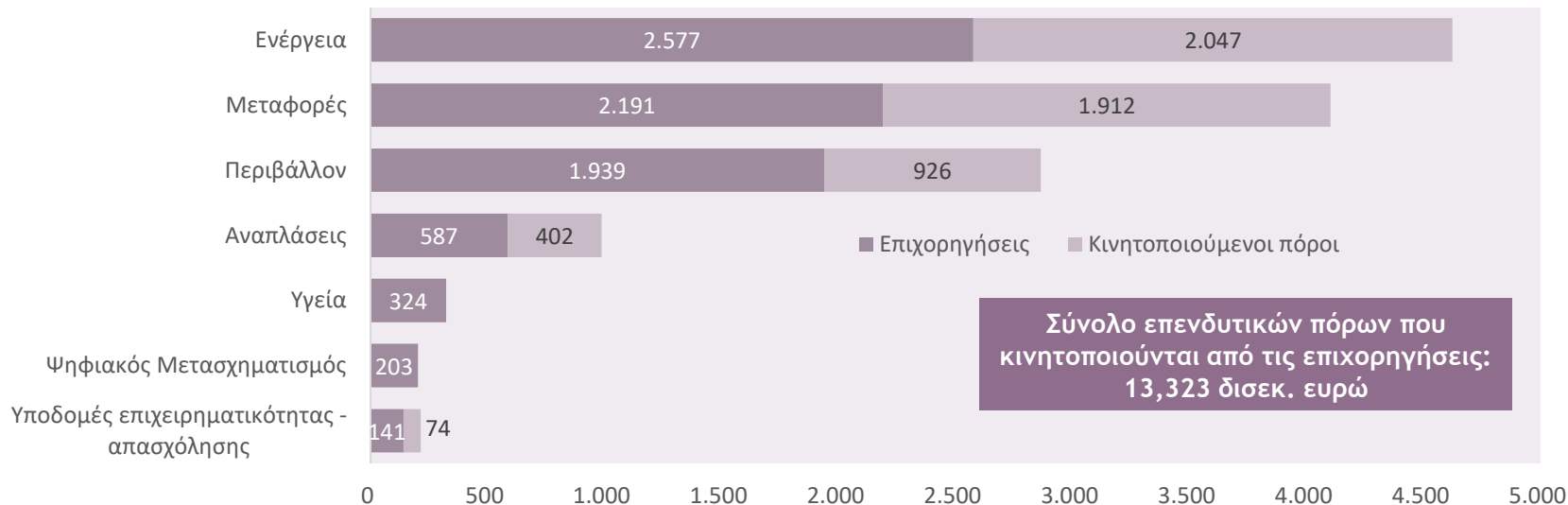
Πυλώνες	Προϋπολογισμός Ταμείου Ανάκαμψης (σε εκατ. ευρώ)	Συνολικοί επενδυτικοί πόροι που κινητοποιούνται (σε εκατ. ευρώ)
1. Πράσινη Μετάβαση	6.194	11.604
2. Ψηφιακός Μετασχηματισμός	2.177	2.338
3. Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή	5.185	5.268
4. Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας	4.879	8.779
Άθροισμα από επιδοτήσεις Πράσινος στόχος: €6,7 δισεκ. (37,81%), Ψηφιακός στόχος: €4,55 δισεκ. (25,59%)	18.436	27.988
Δάνεια*	12.728	31.819
Συνολικοί επενδυτικοί πόροι	31.163	59.807

Πηγή: Ελλάδα 2.0 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

* Τα δάνεια θα υποστηρίξουν ιδιωτικές επενδύσεις παρέχοντας στις επιχειρήσεις πρόσβαση στη χρηματοδότηση μέσω δανείων, στήριξης ιδίων κεφαλαίων για ΜμΕ και του προγράμματος InvestEU, και θα συμπληρώνονται από μεταρρυθμίσεις για τη μείωση των διοικητικών βαρών και τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου

Επιχορηγήσεις ύψους €7,96 δισ. από το Ταμείο Ανάκαμψης εκτιμάται ότι θα κατευθυνθούν σε έργα με άμεση σχέση με τις Κατασκευές...

Σύνολο επενδυτικών πόρων που κινητοποιούνται από τις επιχορηγήσεις σε έργα του Ταμείου Ανάκαμψης με άμεση σχέση με τη δραστηριότητα των Κατασκευών, ανά τομέα (εκτίμηση)

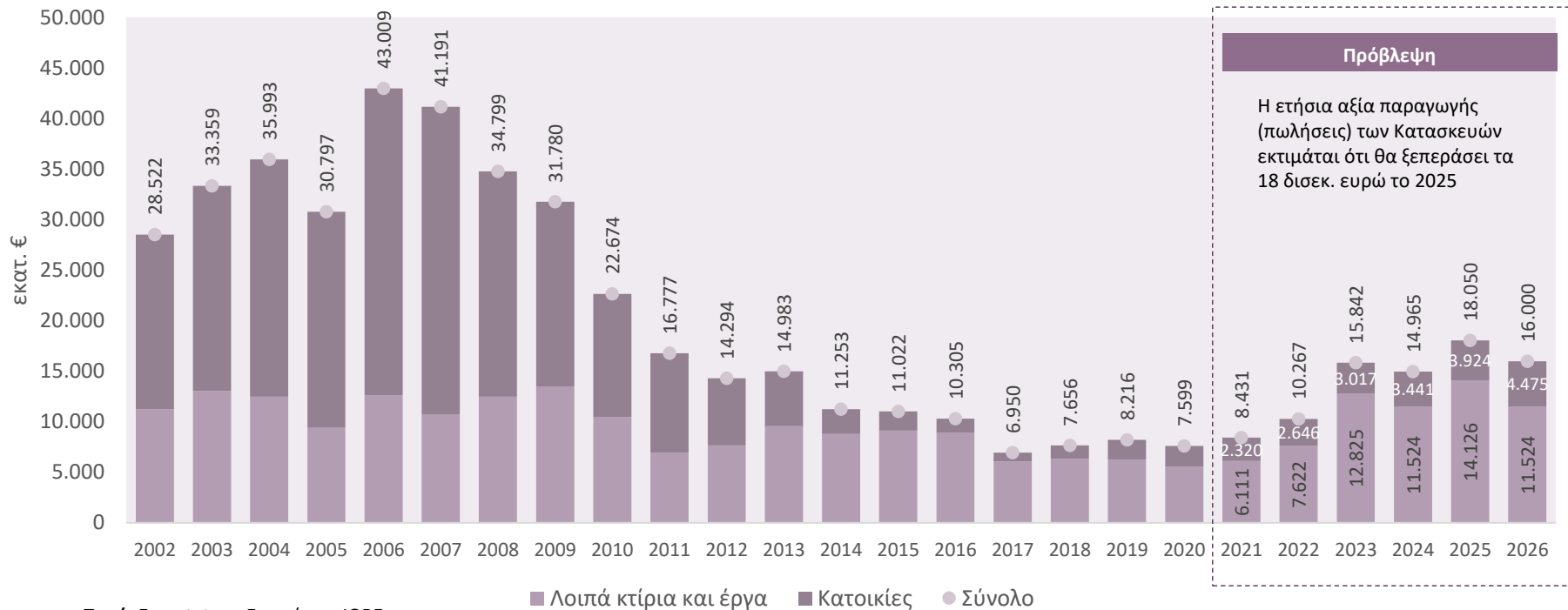
Πηγή: Ελλάδα 2.0 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Εκτιμήσεις IOBE

εκατ. €

... κινητοποιώντας συνολικούς πόρους ύψους €13,3 δισ. Τα κατασκευαστικά έργα που θα στηριχθούν με επιχορηγήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης αφορούν κυρίως τους τομείς Ενέργειας (€4,6 δισ.), Μεταφορών (€4,1 δισ.) και Περιβάλλοντος (€2,9 δισ.)

Η αξία παραγωγής κατασκευαστικών έργων υποδομής και κτηρίων εκτιμάται ότι θα υπέρ-διπλασιαστεί συγκριτικά με το 2020

Αξία παραγωγής Κατασκευών

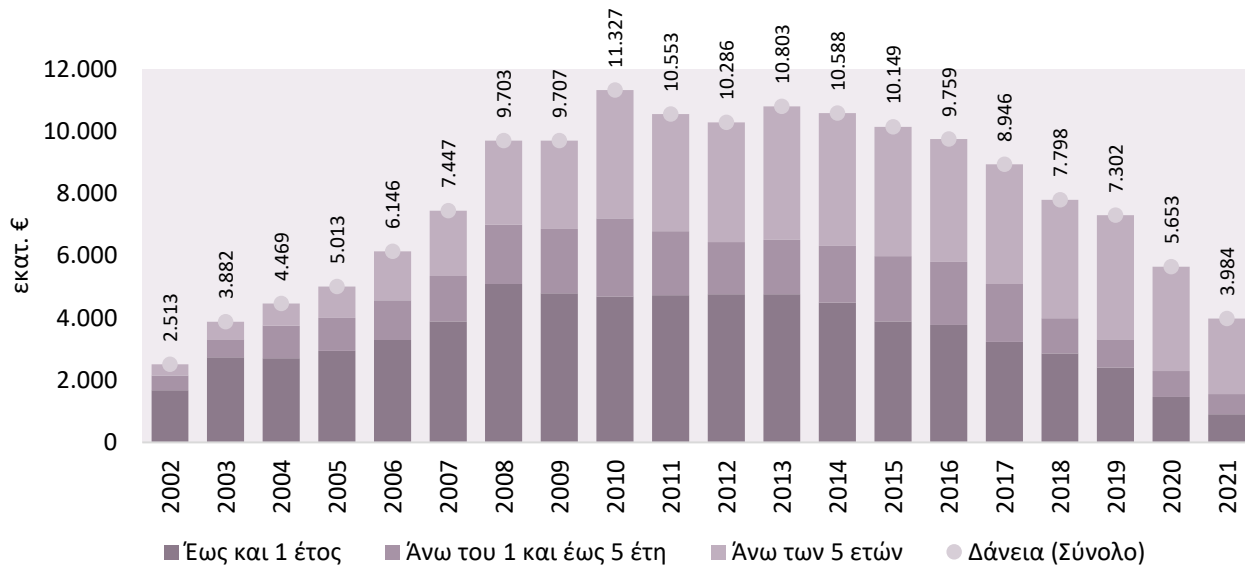

Πηγή: Eurostat και Εκτιμήσεις IOBE

Το 2021 τα υπόλοιπα δανείων προς τις Κατασκευές έφτασαν τα 4 δις. ευρώ – χαμηλότερα κατά 64% συγκριτικά με το 2010

Υπόλοιπα δανείων των εγχώριων ΝΧΙ προς τις Κατασκευές

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

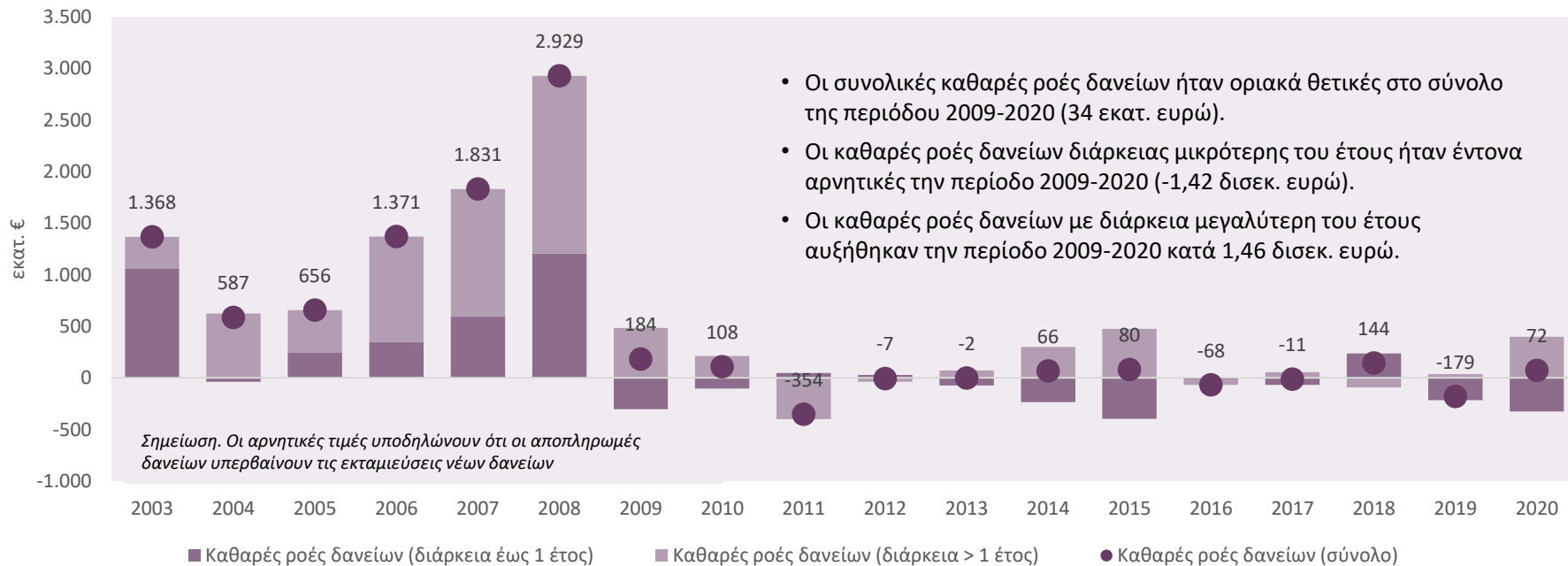
- Η μείωση των υπολοίπων χρηματοδότησης υποδηλώνει ότι οι αποπληρωμές δανείων υπερβαίνουν τις νέες εκταμιεύσεις δανείων προς τις Κατασκευές. Ωστόσο σημαντικό μέρος αυτής της μείωσης οφείλεται στις διαγραφές (μη εξυπηρετούμενων) δανείων.
- Το 2021 (Δεκ) το 23% των δανείων είχαν βραχυχρόνια διάρκεια (μικρότερη από 1 έτος). Κυρίως όμως πρόκειται για δάνεια που χρησιμοποιούνται ως κεφάλαια κίνησης χωρίς συγκεκριμένη διάρκεια.

Η χρηματοδότηση που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις του Κατασκευαστικού κλάδου κατευθύνεται κυρίως σε:

- **Κεφάλαιο κίνησης** για κάλυψη λειτουργικών αναγκών και χρηματοδότηση συναλλακτικού κυκλώματος
- **Αγορά πάγιου εξοπλισμού** (π.χ. μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός), υλικών και ακινήτων για επαγγελματική χρήση) - Μακροπρόθεσμα δάνεια
- **Έκδοση εγγυητικών επιστολών:** Συμμετοχής σε διαγωνισμούς, Καλής εκτέλεσης έργου, Ανάληψης κρατήσεων (αντικατάστασης δεκάτων), Προκαταβολής, Πληρωμής υποχρεώσεων

Οι καθαρές ροές δανείων προς τις Κατασκευές υποχώρησαν σημαντικά μετά το 2008 παρουσιάζοντας στασιμότητα μέχρι το 2020

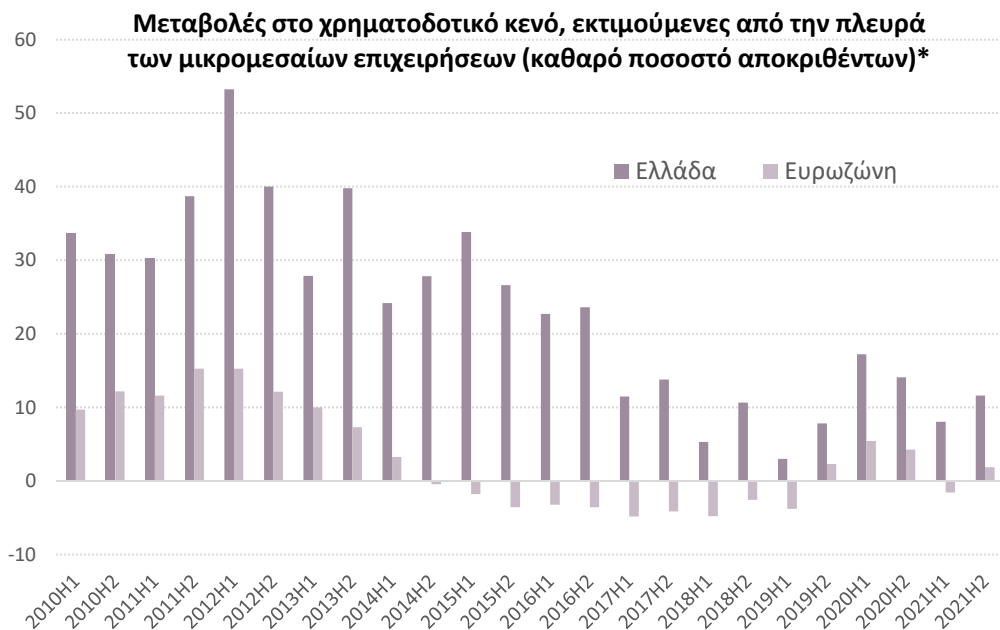
Καθαρές ροές* δανείων στις Κατασκευές, 2003-2020

Πηγή: Εκτίμηση IOBE με βάση στοιχεία της ΤτΕ.

*Οι καθαρές ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων δανείων διορθωμένες για τις συναλλαγματικές διαφορές, τις διαγραφές και τις αναταξινομήσεις.

Το χρηματοδοτικό κενό των ΜμΕ στην Ελλάδα είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με τον μέσο όρο στην ΕΕ

Πηγή: ΕΚΤ, Έρευνα για την πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση (SAFE)

* Ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της μεταβολής των χρηματοδοτικών αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μείον τη μεταβολή της διαθεσιμότητας τραπεζικού δανεισμού. Θετική τιμή του δείκτη αντιστοιχεί σε αύξηση του χρηματοδοτικού κενού.

- Περιορισμός χρηματοδότησης των ΜμΕ στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης
- Βασική **εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης** για τις ΜμΕ τα χρηματοπιστωτικά μέσα που δημιουργήθηκαν στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (European Structural Investment Funds)
- Το **χρηματοδοτικό κενό** παραμένει υψηλό για τις ΜμΕ. Από τις 830 χιλ. περίπου επιχειρήσεις στην Ελλάδα το 2018:
  - Οι 86,0 χιλ. ή το 10,4% αυτών (το υψηλότερο στην ΕΕ) αντιμετώπιζαν προβλήματα εξεύρεσης τραπεζικής χρηματοδότησης (**debt financing**)
  - Το ύψος του χρηματοδοτικού κενού εκτιμήθηκε σε **€14,3 δισεκ. ή 7,7% του ΑΕΠ (το υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ)**
  - Οι 22,0 χιλ. ή το 2,6% αυτών (στη μέση της σχετικής κατάταξης στην ΕΕ) αντιμετώπιζαν πρόβλημα ενίσχυσης των ιδίων κεφαλαίων τους (**equity financing**)

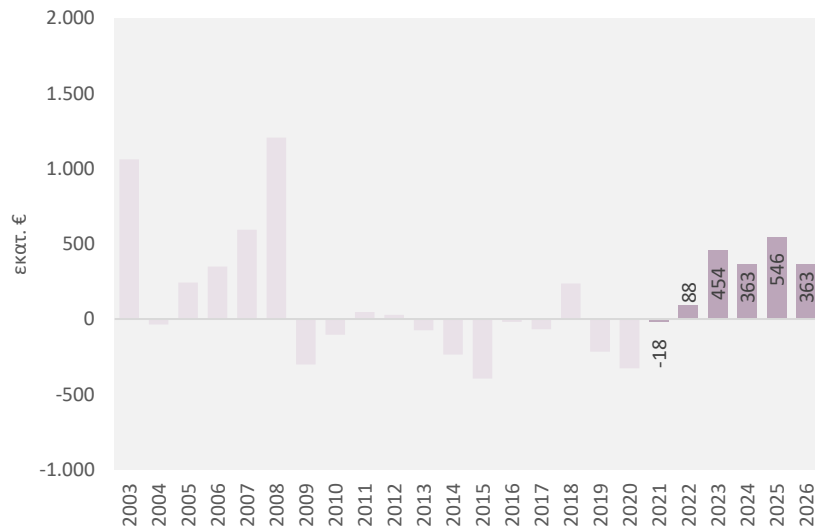
Πηγή: European Commission (2019) *Gap analysis for small and medium-sized enterprises financing in the European Union*

Με βάση την εκτιμώμενη εξέλιξη της κατασκευαστικής δραστηριότητας, αναμένονται αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης μεσοπρόθεσμα

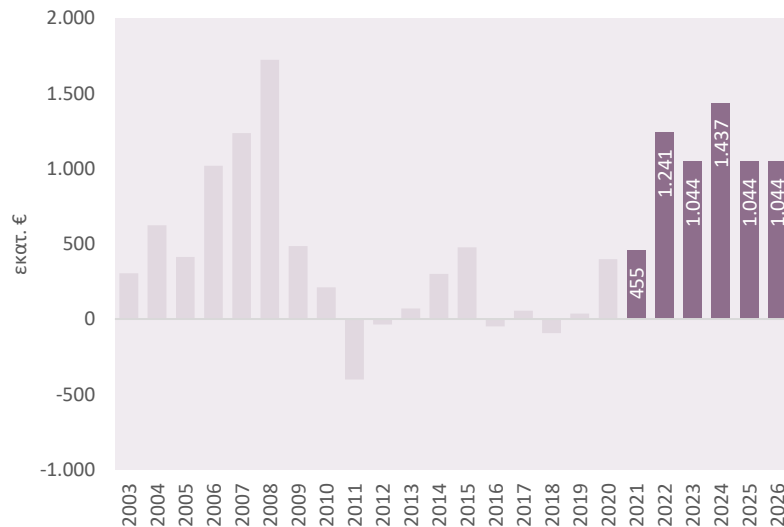
Οι καθαρές ροές δανείων με διάρκεια έως 1 έτος (κεφάλαια κίνησης) στις Κατασκευές εκτιμάται ότι την περίοδο 2022-2026 θα κυμανθούν από €363-€546 εκατ.

Οι καθαρές ροές δανείων με διάρκεια μεγαλύτερη από 1 έτος στις Κατασκευές εκτιμάται ότι την περίοδο 2022-2026 θα κυμανθούν από €1,04 - €1,44 δισεκ.

Καθαρές ροές δανείων με διάρκεια έως 1 έτος στις Κατασκευές, 2003-2026

Καθαρές ροές δανείων με διάρκεια > 1 έτος στις Κατασκευές, 2003-2026

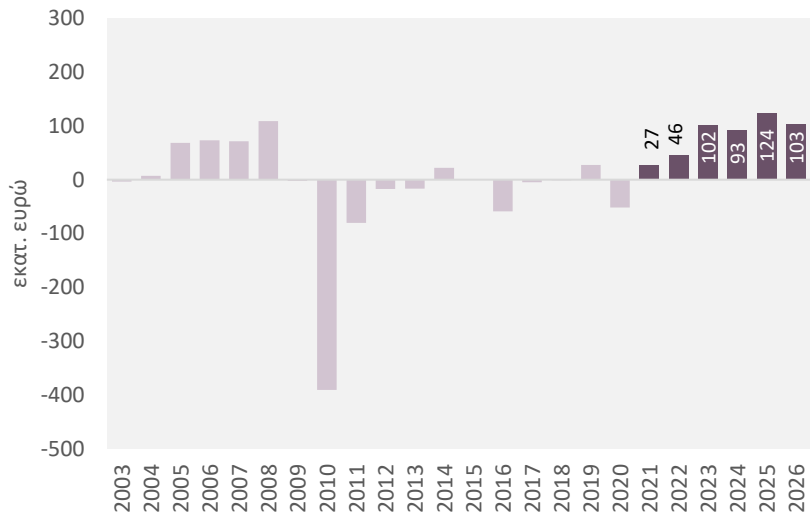
Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

Με βάση την προσδοκώμενη εξέλιξη της δραστηριότητας, μεγαλύτερες θα είναι οι ανάγκες χρηματοδότησης Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών

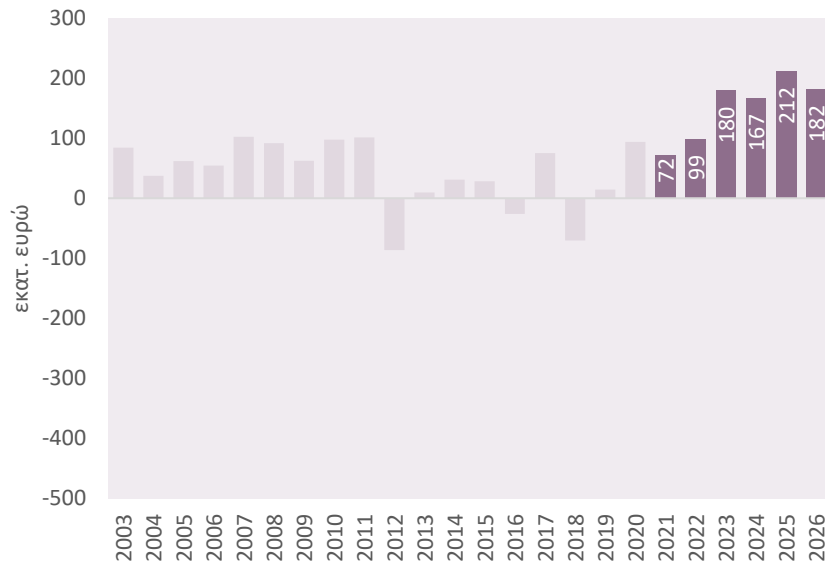
Οι καθαρές ροές δανείων με διάρκεια έως 1 έτος στις δραστηριότητες Αρχιτεκτόνων & Μηχανικών εκτιμάται ότι την περίοδο 2022-2026 θα κυμανθούν από €46-€124 εκατ.

Οι καθαρές ροές δανείων με διάρκεια μεγαλύτερη από 1 έτος στις δραστηριότητες Αρχιτεκτόνων & Μηχανικών εκτιμάται ότι την περίοδο 2022-2026 θα κυμανθούν από €99 - €212 εκατ.

Καθαρές ροές δανείων με διάρκεια έως 1 έτος στις δραστηριότητες Αρχιτεκτόνων & Μηχανικών, 2003-2020

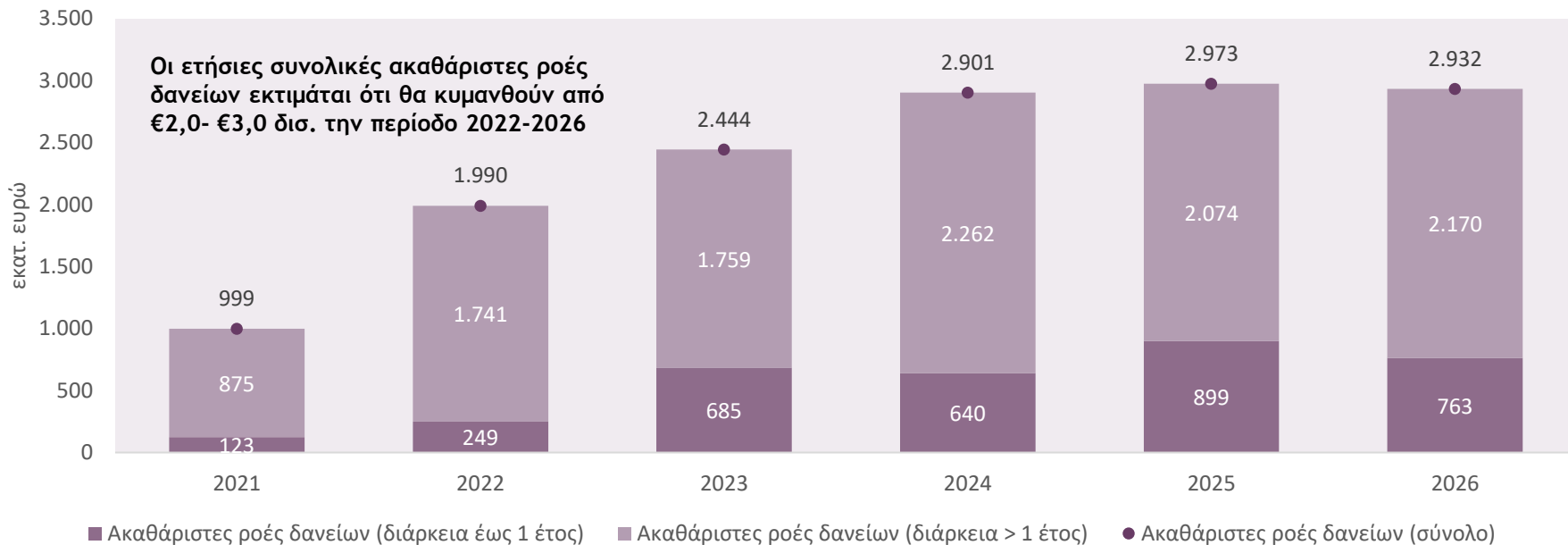

Καθαρές ροές δανείων με διάρκεια > 1 έτος στις δραστηριότητες Αρχιτεκτόνων & Μηχανικών, 2003-2020

Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

Εκτίμηση ακαθάρσιτων ρών δανείων* προς Κατασκευές και δραστηριότητες Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών, 2021-2026

Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

*Οι ακαθάρσιτες ροές προκύπτουν από τις καθαρές ροές διορθωμένες με βάση εκτίμηση για τις αποπληρωμές δανείων

- Μετά από μια δεκαετία συρρίκνωσης και αποεπένδυσης, **οι προοπτικές για τις Κατασκευές διαγράφονται ιδιαίτερα θετικές.**
- Το **Ταμείο Ανάκαμψης** μαζί με τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά Ταμεία και τους Εθνικούς πόρους θα χρηματοδοτήσουν έργα υποδομών που **θα τροφοδοτήσουν την ισχυρή ανάπτυξη των Κατασκευών τα επόμενα χρόνια.**
- Η ανάπτυξη των δημόσιων και ιδιωτικών κατασκευαστικών έργων, η συμμετοχή σε δημόσια έργα και ο εκσυγχρονισμός του παραγωγικού δυναμικού του κλάδου **θα απαιτήσουν σημαντικά αυξημένους πόρους χρηματοδότησης** από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, τόσο σε κεφάλαια κίνησης όσο και σε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δανειακά κεφάλαια.
- Η χρηματοδότηση των τεχνικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών **παραμένει ωστόσο σημαντικό εμπόδιο** για τη λειτουργία τους, ενώ το **χρηματοδοτικό κενό** στην Ελλάδα είναι σταθερά υψηλότερο έναντι του ευρωπαϊκού μέσου όρου.
- Οι δυσκολίες αυτές μπορεί να αμβλυνθούν και με τη **χρήση διάφορων χρηματοδοτικών εργαλείων** (π.χ. εγγυητικά κεφάλαια, επιδότηση επιτοκίου, κ.ά.), ώστε να υλοποιηθούν απρόσκοπτα οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε κατασκευαστικά έργα τα επόμενα χρόνια.

3. Διεθνές περιβάλλον

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

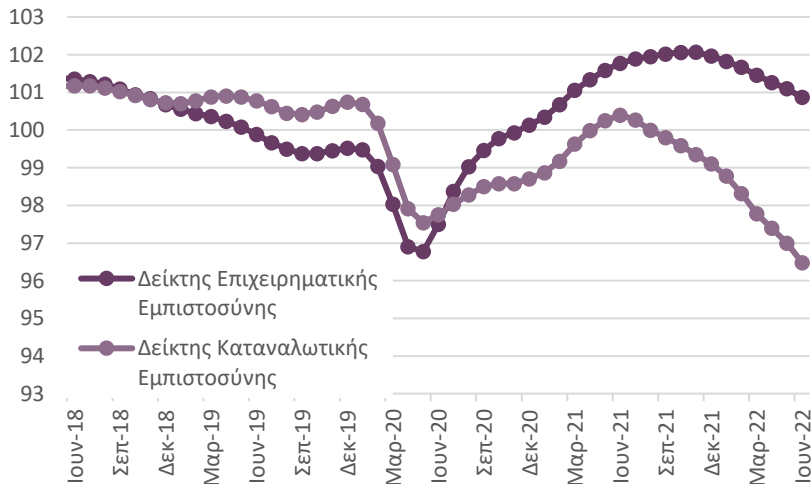
«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

Εξασθένηση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης παγκοσμίως τον Ιούνιο για έβδομο μήνα, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχώρησε εκ νέου, σε ιστορικά ελάχιστο επίπεδο

Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

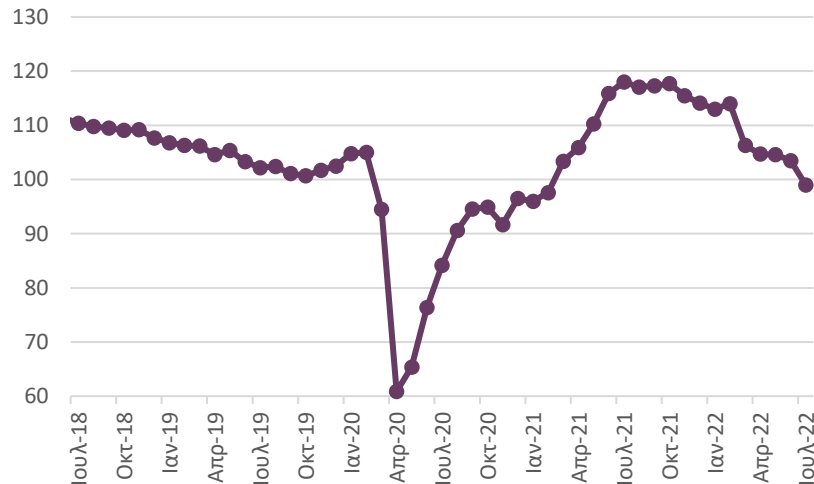

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 06/2022

Υποχώρηση του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη στις 99 μονάδες, από 104 τον προηγούμενο μήνα

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

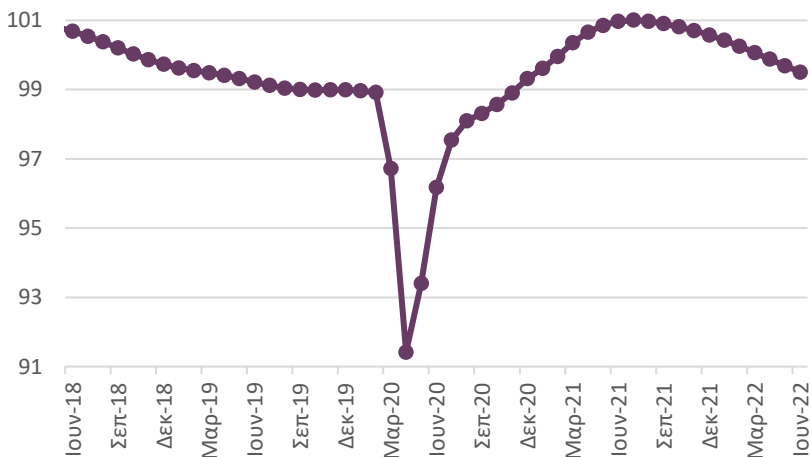

Πηγή: DG ECFIN, έως 07/2022

Ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου τον Μάιο, παρά την συστηματική υποχώρηση της διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας

**Οριακή υποχώρηση του CLI
τον Ιούνιο (-0,2%), για ενδέκατο συνεχόμενο μήνα**

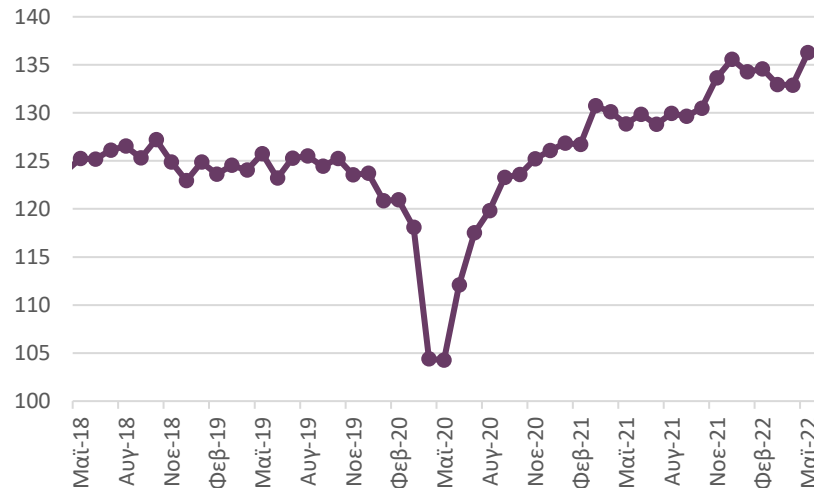
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 06/2022

**Άνοδος του όγκου διεθνούς εμπορίου (+2,5%) τον Μάιο σε
νέο ιστορικό υψηλό επίπεδο.**

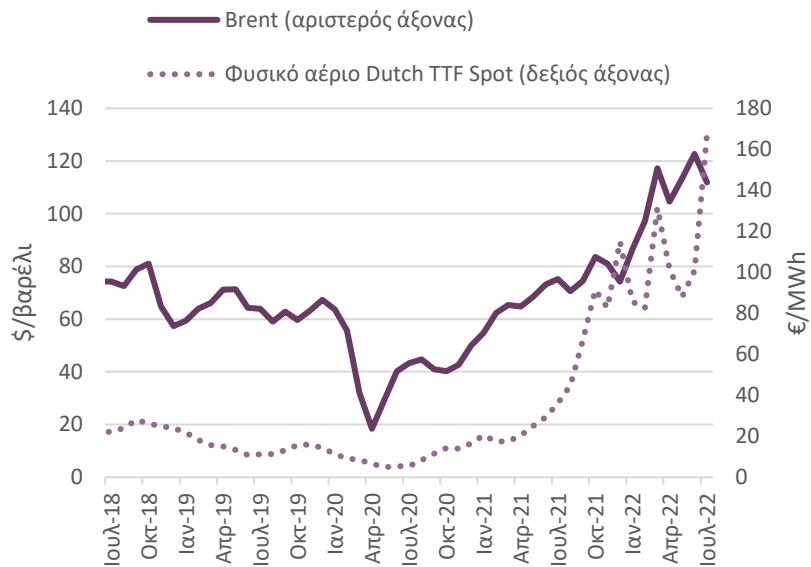
Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

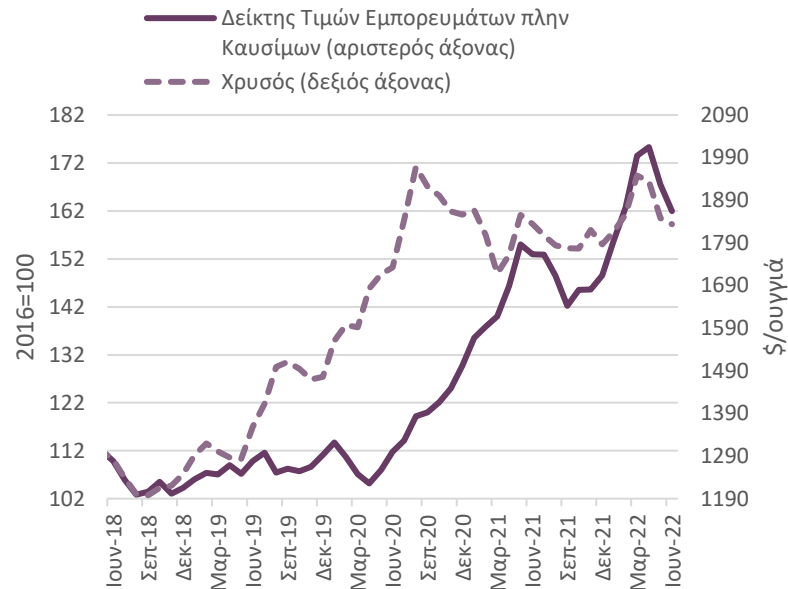
Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 05/2022

Υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου τον Ιούλιο, ισχυρή άνοδος για το φυσικό αέριο. Συνεχίστηκε η πτώση τα λοιπά εμπορεύματα.

Πτώση στην τιμή του Brent τον Ιούλιο κατά 8,8%, στα \$111,9/βαρέλι. Άνοδος κατά 66,1% στα 167,3€/MWh, σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, για την τιμή του TTF

Πτώση στο δείκτη τιμών λοιπών εμπορευμάτων πλην καυσίμων (-3,3%) και στην τιμή του χρυσού (-0,8%) τον Ιούνιο, στα 1,834\$ ανά ουγγιά.

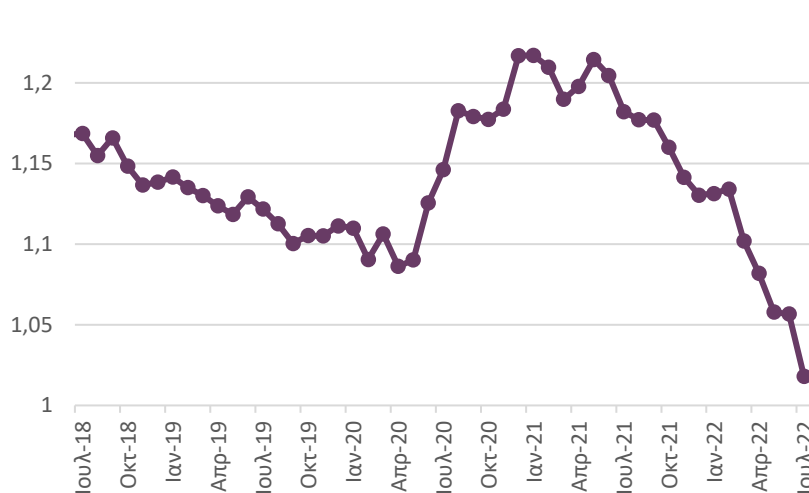
Πηγή: U.S. Energy Information Administration και European Energy Exchange έως 07/2022

Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 06/2022

Σε χαμηλό εικοσαετία το ευρώ έναντι του δολαρίου

Έντονα πτωτικά κινήθηκε τον Ιούλιο η ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου (-3,7%), στα 1,02 \$/€, στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 20 ετών

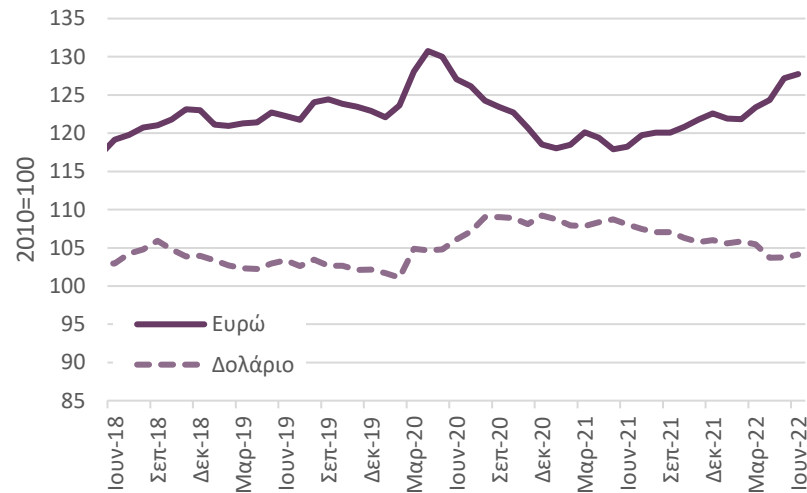
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 07/2022

Οριακά ανοδικά κινήθηκαν δολάριο και ευρώ σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Ιούνιο

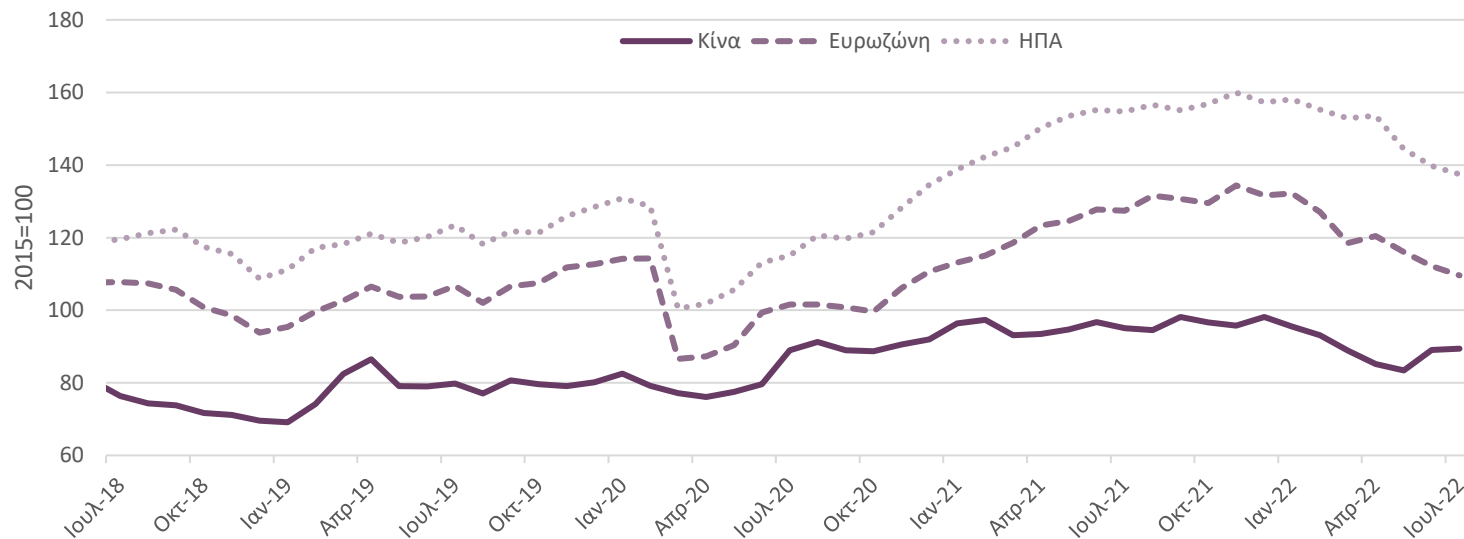
Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 06/2022

Υποχώρηση τον Ιούλιο σε Ευρωζώνη (-2,3%) και ΗΠΑ (-1,6%), οριακή άνοδος στην Κίνα (0,4%)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

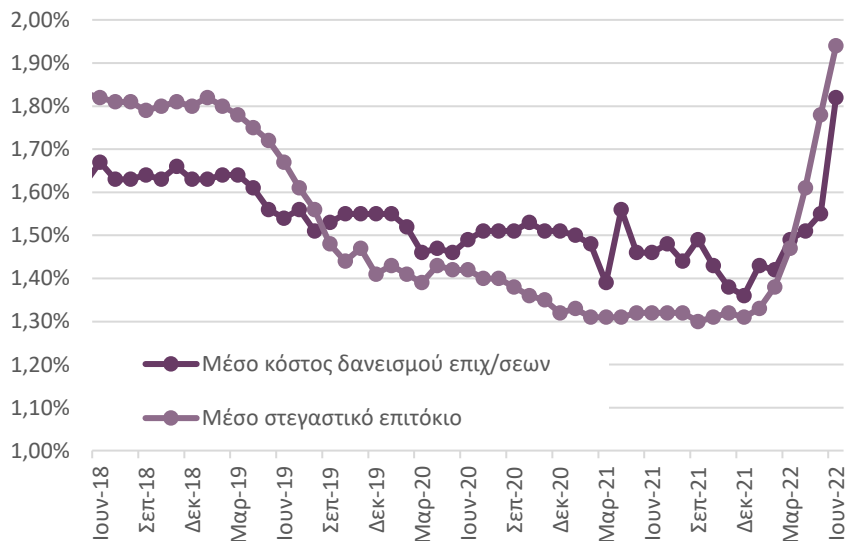

Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 07/2022

Περαιτέρω άνοδος του κόστους χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη. Υποχώρηση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων.

Σημαντική άνοδος στο κόστος δανεισμού για στεγαστικά και για επιχειρήσεις στην Ευρωζώνη τον Ιούνιο

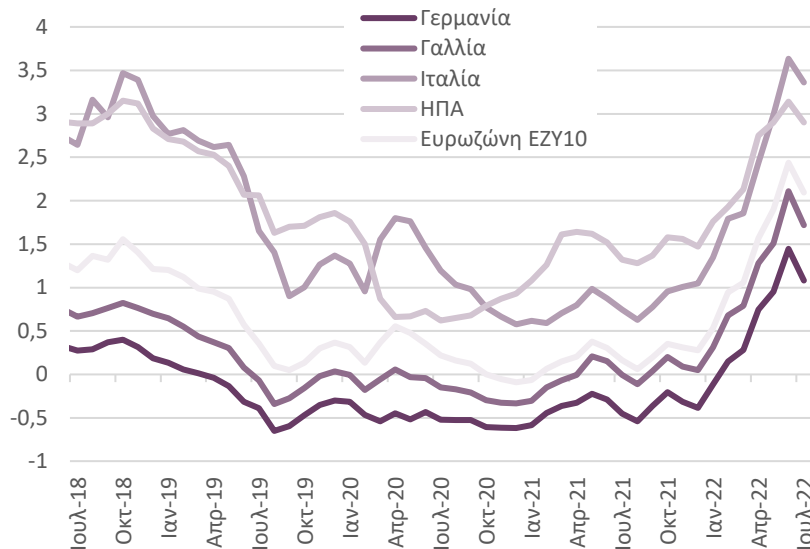
Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 06/2022

Υποχώρηση των αποδόσεων των 10-ετών κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ τον Ιούλιο μετά από έξι μήνες ανόδου

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγές: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 07/2022

- Περαιτέρω ήπια εξασθένιση σημείωσε η **επιχειρηματική εμπιστοσύνη** παγκοσμίως τον Ιούνιο, ενώ η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** υποχώρησε σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο. Επιδείνωση του **οικονομικού κλίματος** τον ίδιο μήνα στην Ευρώπη.
- Το **διεθνές εμπόριο** ανέρχεται τον Μάιο καταγράφοντας νέο ιστορικό υψηλό.
- Υποχώρηση στην τιμή του **πετρελαίου** τον Ιούλιο και ισχυρή άνοδος του **φυσικού αερίου**, σε ιστορικά υψηλά επίπεδα. Πτώση τιμών στα **υπόλοιπα εμπορεύματα** και στο **χρυσό** τον Ιούνιο.
- Σημαντική πτώση του **ευρώ** τον Ιούλιο σε σχέση με το δολάριο, σε χαμηλό εικοσαετίας.
- Το **κόστος κεφαλαίου** ανήλθε στην Ευρωζώνη τον Μάιο για επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ενώ υποχώρησαν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων τον Ιούλιο, σε Ευρώπη και ΗΠΑ, μετά από έξι μήνες ανόδου.
- Επιδείνωση κατέγραψαν οι **κεφαλαιαγορές** σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη τον Ιούλιο, μικρή άνοδος στην Κίνα.

4. Οικονομικό κλίμα

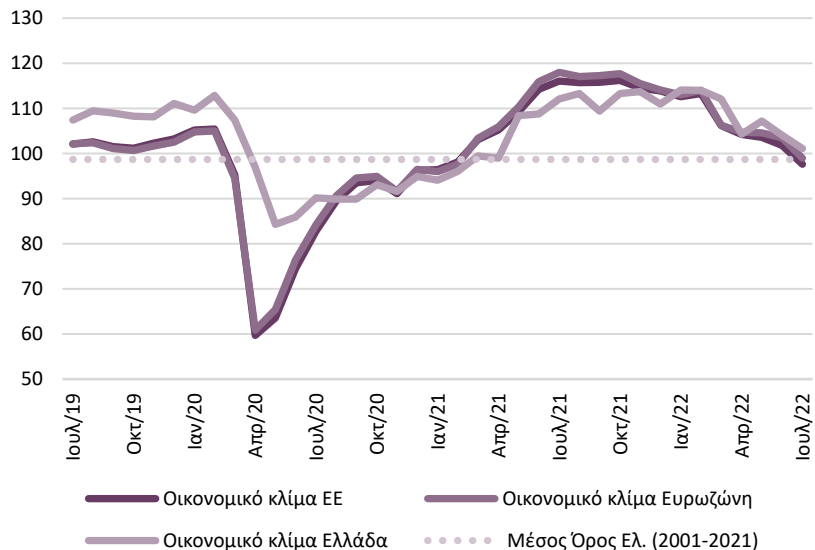
ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

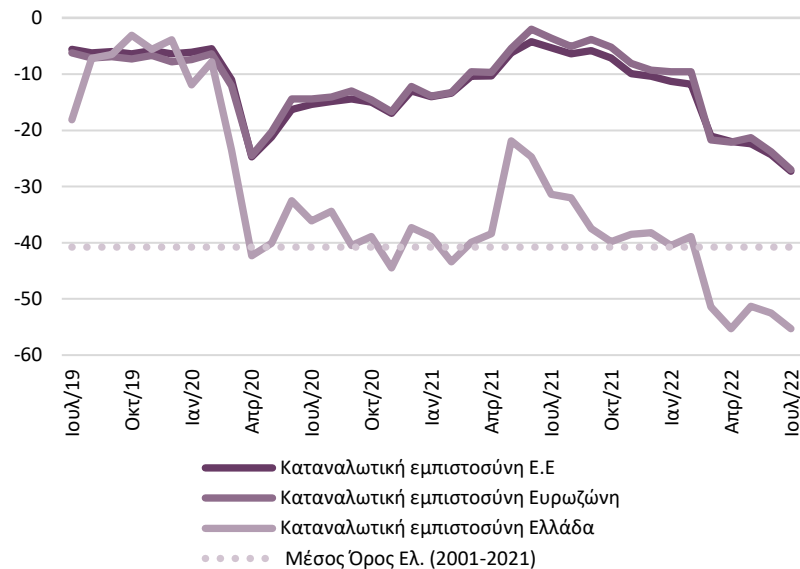
Υποχώρηση του δείκτη οικονομικού κλίματος, με επιδείνωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Υποχώρηση του δείκτη οικονομικού κλίματος, απόρροια επιδείνωσης των προσδοκιών στους περισσότερους τομείς, κυρίως στις Κατασκευές

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε τον Ιούλιο στις 101,1 μονάδες, έναντι 104,1 μονάδων τον Ιούνιο και 112,1 μονάδων πριν ένα χρόνο

....με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να εξασθενεί περαιτέρω

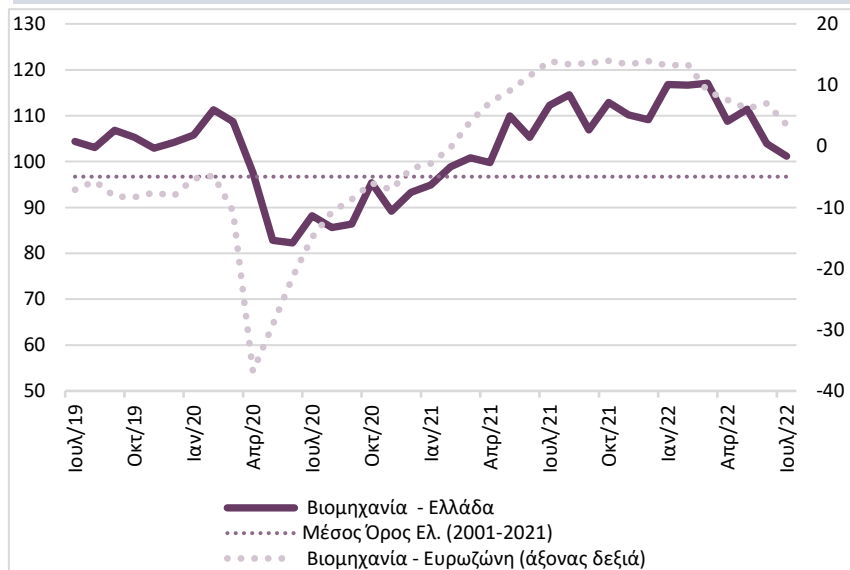

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης εξασθένησε τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις -55,3 μονάδες, από -52,5 τον προηγούμενο μήνα, αισθητά χαμηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (-31,4 μονάδες).

Πηγή: ΙΟΒΕ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 07/2022

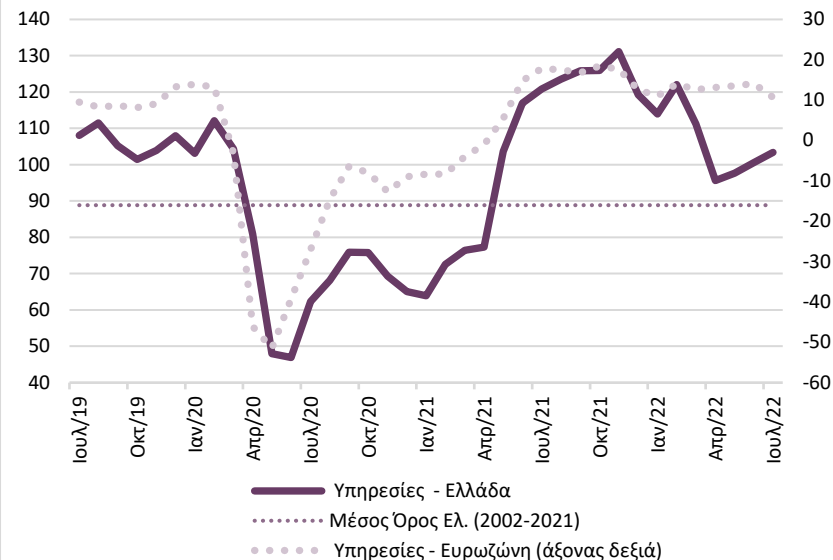
Υποχώρηση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, μικρή ενίσχυση στις Υπηρεσίες

Νέα επιδείνωση των προσδοκιών, έντονη κλιμάκωση των αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** υποχώρησε τον Ιούλιο, στις 101,2 (από 103,9 τον Ιούνιο) μονάδες, επίπεδο αισθητά χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (112,3 μον.).

Μικρή βελτίωση στις προσδοκίες, αισιοδοξία για την τρέχουσα κατάσταση

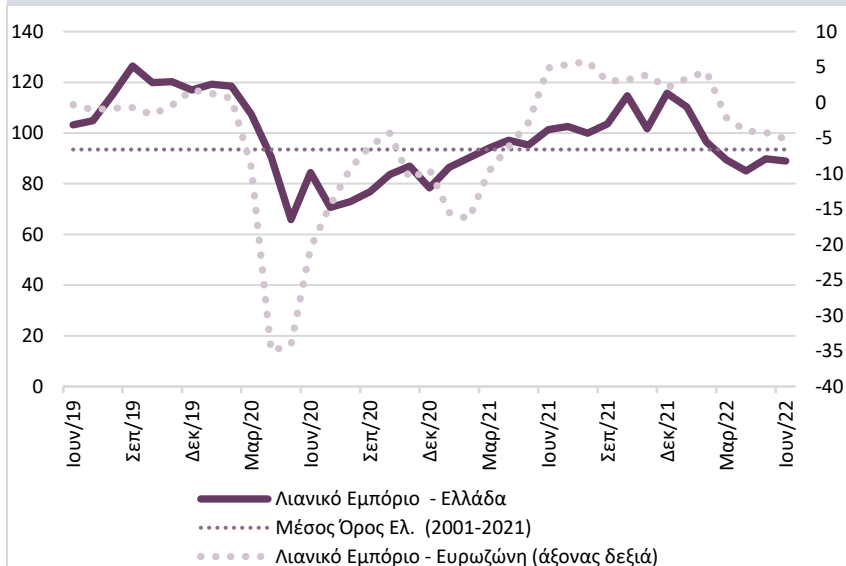

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ενισχύθηκε ελαφρά τον Ιούλιο, στις 103,4 μονάδες, από 100,5 τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, πριν ένα χρόνο βρισκόταν στις 120,8 μονάδες.

Πηγή: ΙΟΒΕ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 07/2022

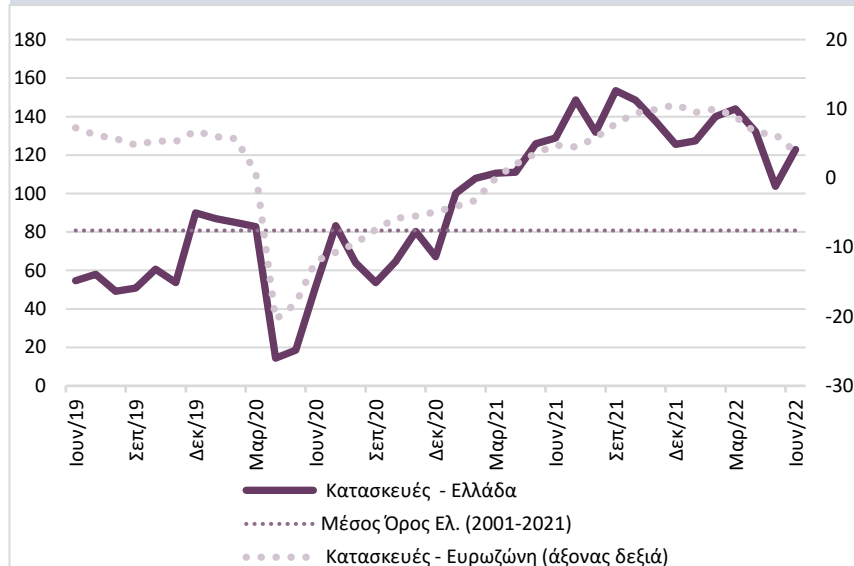
Έντονη επιδείνωση προσδοκιών στις Κατασκευές, μικρή βελτίωση στο Λιανικό εμπόριο

Ήπια βελτίωση των προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύθηκε ήπια τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις 93,0 (από 89,0 τον Ιούνιο) μονάδες. Ένα έτος νωρίτερα βρισκόταν υψηλότερα, στις 102,6 μονάδες.

Ισχυρή επιδείνωση προσδοκιών στις Κατασκευές, προερχόμενη αποκλειστικά από τις Ιδιωτικές Κατασκευές με τα Δημόσια έργα να ενισχύονται ήπια

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** υποχώρησε σημαντικά τον Ιούλιο, στις 94,4 μονάδες (από 122,9 μον. τον Ιούνιο), επίπεδο σημαντικά χαμηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (148,6 μονάδες)

Υποχώρηση της αξιοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας, παραμένοντας υψηλότερα από τον μακροχρόνιο μέσο όρο

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για 23ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: ΙΟΒΕ, έως 07/2022

- Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** υποχώρησε τον Ιούλιο, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε αισθητά χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (-11,0 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Ιούλιο 2021).
- Στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, σημειώθηκε υποχώρηση σε όλους τους τομείς πλην του Λιανικού εμπορίου και των Υπηρεσιών.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε εξασθένηση σε σχέση με τον Ιούνιο, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-23,9 μονάδες του δείκτη έναντι του Ιουλίου 2021).
- Υποχώρηση της αξιοποίησης του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας**, παραμένοντας ωστόσο για 23^ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο.

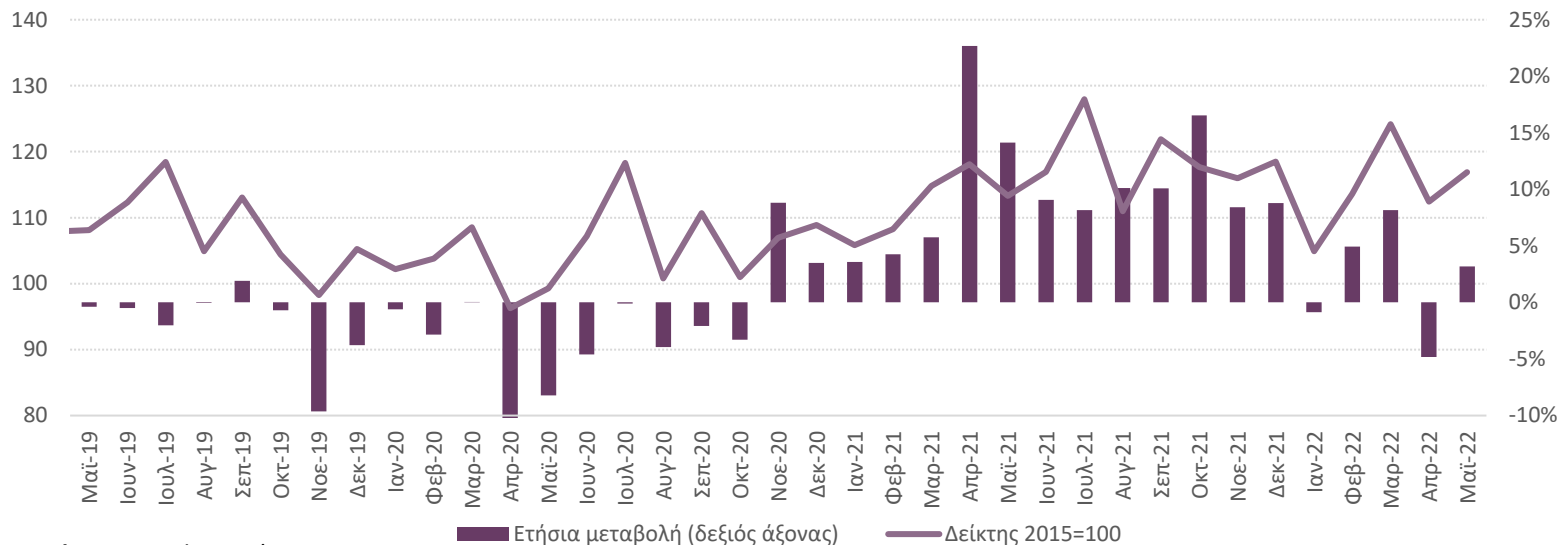
5. Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής κατά 3,2% τον Μάιο, σε συνέχεια της ανόδου κατά 14,1% πριν ένα χρόνο

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

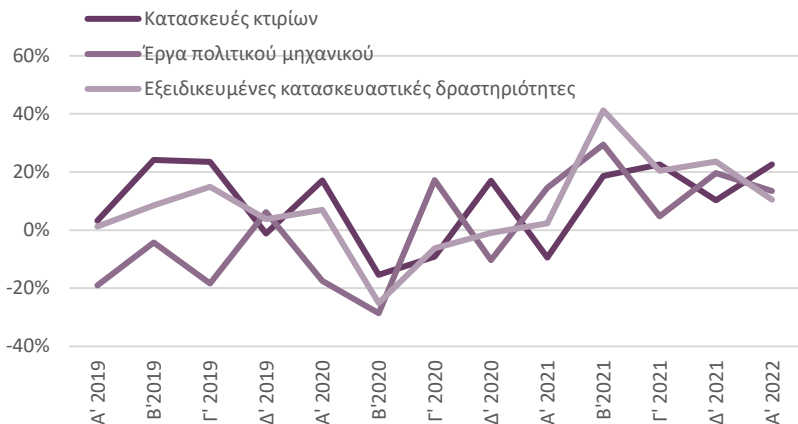
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 05/2022

Μεταξύ των βασικών τομέων, βελτίωση μόνο στη Μεταποίηση (+4,9% ετήσια μεταβολή). Μεγαλύτερη υποχώρηση στα Ορυχεία-Λατομεία (-5,2%), ηπιότερη στην Παροχή Νερού (-3,4%) και στην Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος (-2,4%). Στους βασικούς υποκλάδους για την οικονομία, η παραγωγή των φαρμάκων αυξήθηκε κατά 23,4% (αντί 7,3% πριν ένα έτος), των μετάλλων κατά 4,5% (σε συνέχεια του +8,6%) και των Τρόφιμων κατά 2,6% (κατόπιν +9,5%).

Υποχώρηση όγκου πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Μάιο, για πρώτη φορά από τον Απρίλιο του 2021

Αύξηση σε όλους τους δείκτες των Κατασκευών το πρώτο τρίμηνο του 2022

Κύκλος εργασιών για τους κλάδους των κατασκευών

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 3/22

Αύξηση στις Κατασκευές Κτηρίων (22,5%), στα έργα Πολιτικού Μηχανικού (13,4%), και στις Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες (10,4%).

Μείωση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Μάιο κατά 4,2% (αντί αύξησης 15,0% τον Μάιο του 2021)

Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (ετήσια % μεταβολή)

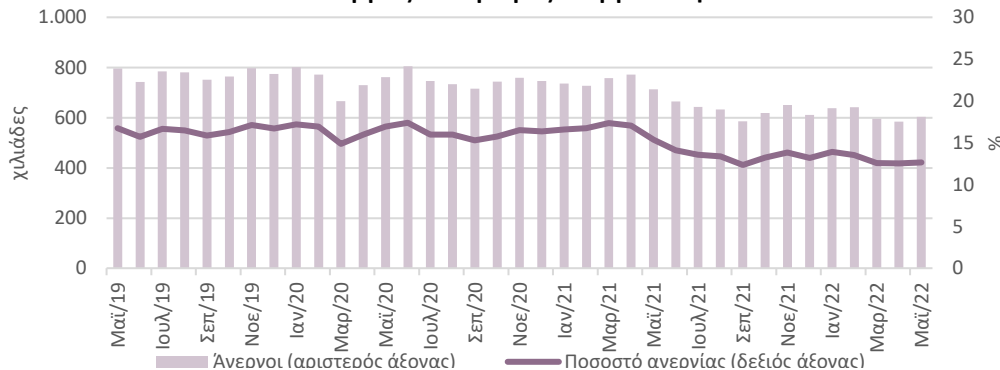
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 5/22

Μείωση σε Ένδυση και Υπόδηση (-17,9%), σε Τρόφιμα – Ποτά (-10,8%), στα Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων (-7,6%) και στα Καύσιμα (-6,8%). Αύξηση σε Έπιπλα και Ηλεκτρικά είδη (8,3%), σε Πολυκαταστήματα (5,0%) και σε Φάρμακα-Καλλυντικά (2,8%)

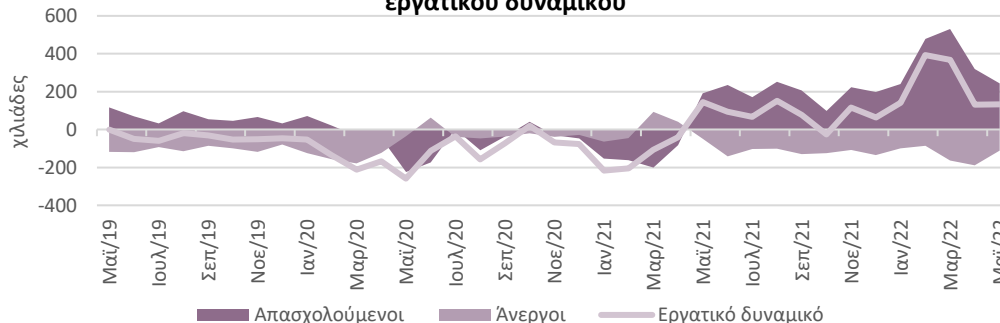

Ηπιότερη συγκριτικά με προηγούμενους μήνες η αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας τον Μάιο του 2022, αλλά παραμένει ισχυρή

Ποσοστό ανεργίας και αριθμός ανέργων στην Ελλάδα

Ετήσια μεταβολή στον αριθμό των απασχολούμενων, ανέργων και του εργατικού δυναμικού

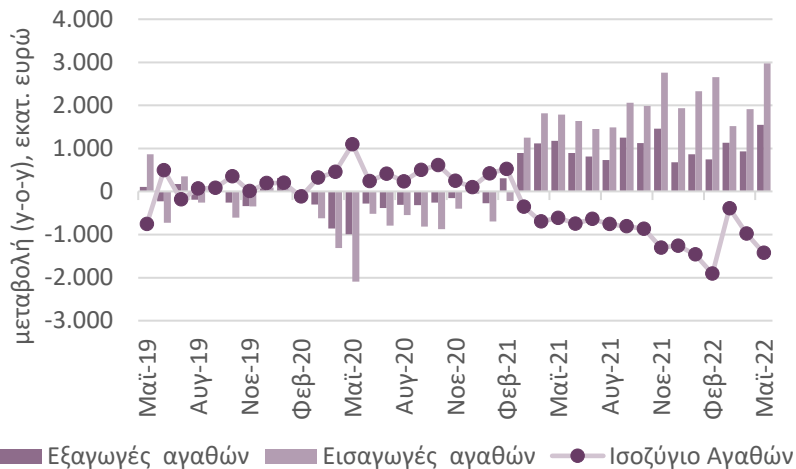

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Μάιο του 2022 περιορίστηκε κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 (από 15,4% σε 12,6%).
- Ο αριθμός των ανέργων την ίδια περίοδο περιορίστηκε στους 603,6 χιλ. από τους 713,7 χιλ. (-15,4% ή -110,1 χιλ. άτομα).
- Η μείωση της ανεργίας ήταν αποτέλεσμα της ισχυρής ανόδου της απασχόλησης κατά 243,2 χιλ. άτομα, στα 4.169,0 χιλ. από τα 3.925,8 χιλ. (+6,2%), που περιόρισε το μη ενεργό πληθυσμό στα 3.061,5 χιλ. άτομα από τα 3.225,4 χιλ. (-163,9 χιλ. ή -5,1%).
- Συγκριτικά με τον Απρίλιο του 2022 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας παρουσιάζεται αυξημένο κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες (12,5% τον Απρίλιο του 2022).

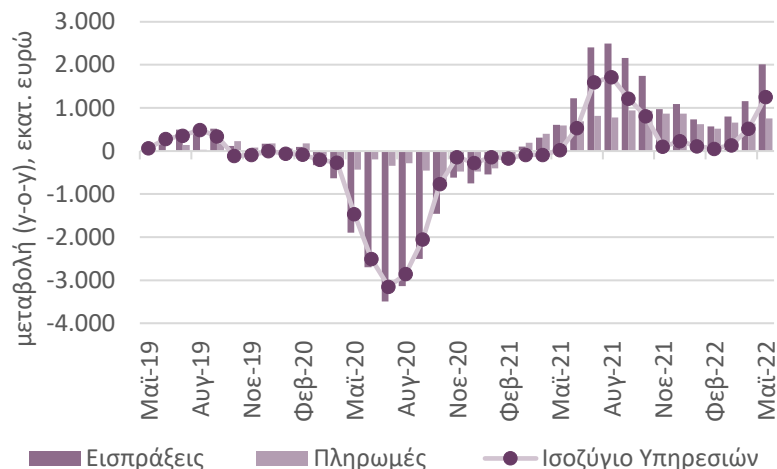
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 05/2022

Ισχυρότερη επιδείνωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών τον Μάιο, μεγάλη βελτίωση στο ισοζύγιο υπηρεσιών

Ισοζύγιο Αγαθών

Ισοζύγιο Υπηρεσιών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2022

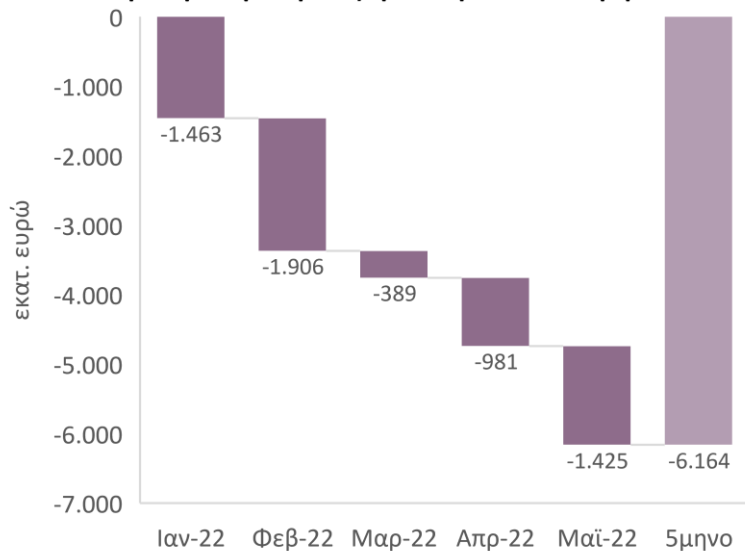
Τον Μάιο το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών διαμορφώθηκε στα €3,2 δισεκ., έναντι €1,8 δισεκ. το 2021, με διπλάσια αύξηση των εισαγωγών (+€3,0 δισεκ.) έναντι των εξαγωγών (+€1,5 εκατ.). Τα καύσιμα είχαν μικρότερη συμβολή στη διαμόρφωση του ισοζυγίου συγκριτικά με τους προηγούμενους μήνες, καθώς το 40% της αύξησης των εισαγωγών και των εξαγωγών προήλθε από αυτά (από 50% τον Απρίλιο).

Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών διπλασιάστηκε τον Μάιο, σε σχέση με τον Απρίλιο, στα €1,6 δισεκ., ενώ το 2021 βρισκόταν στα €348 εκατ. Οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά €2,0 δισεκ. και οι πληρωμές κατά €753 εκατ., ενώ το 60% των αυξημένων εισπράξεων προήλθε από τον τουρισμό και το 36% από τις μεταφορικές υπηρεσίες.

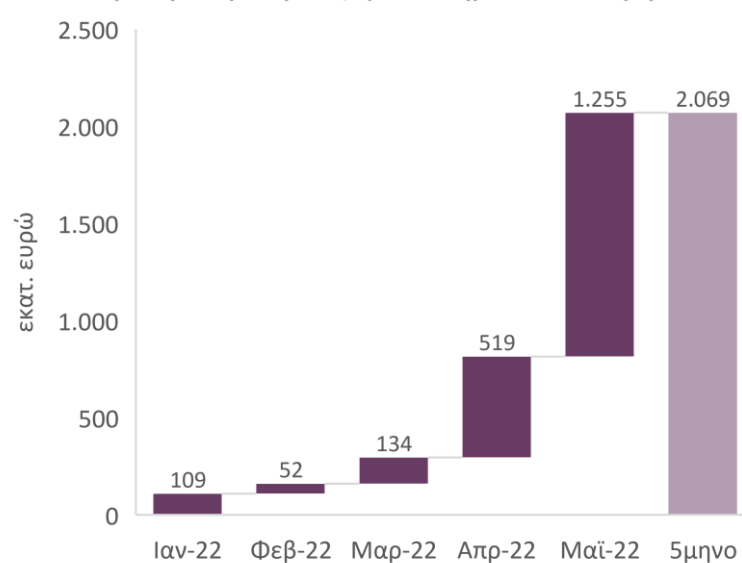
Επιτάχυνση στη συσσώρευση ελλειμμάτων στο ισοζύγιο αγαθών τον Μάιο

Σημαντική βελτίωση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών λόγω τουρισμού αλλά και μεταφορών

Ετήσια μεταβολή Ισοζυγίου Αγαθών ανά μήνα

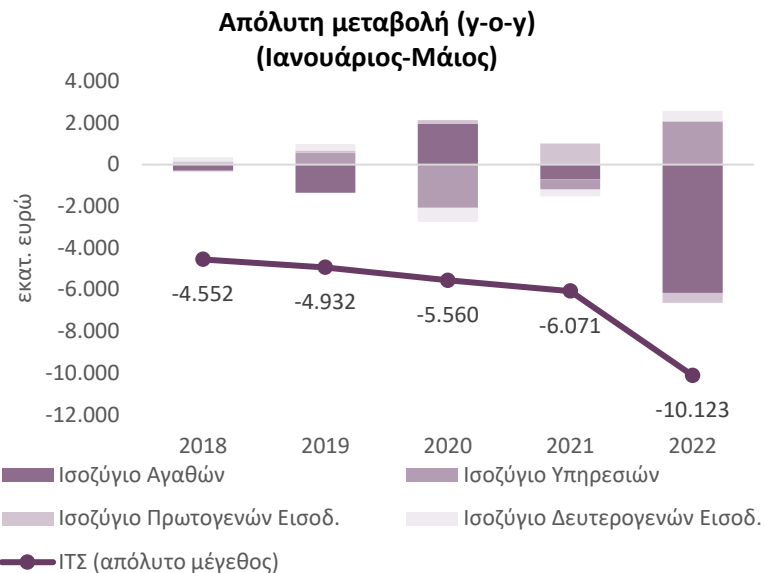
Ετήσια μεταβολή Ισοζυγίου Υπηρεσιών ανά μήνα

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2022

Στα €10,1 δισεκ. το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ), στο πρώτο πεντάμηνο του 2022

Περαιτέρω διόγκωση του ελλείμματος στα αγαθά στο πρώτο πεντάμηνο του 2022 και μείωση πλεονάσματος στα πρωτογενή εισοδήματα, ενώ βελτίωση σημειώθηκε στις υπηρεσίες και στα δευτερογενή εισοδήματα

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2022

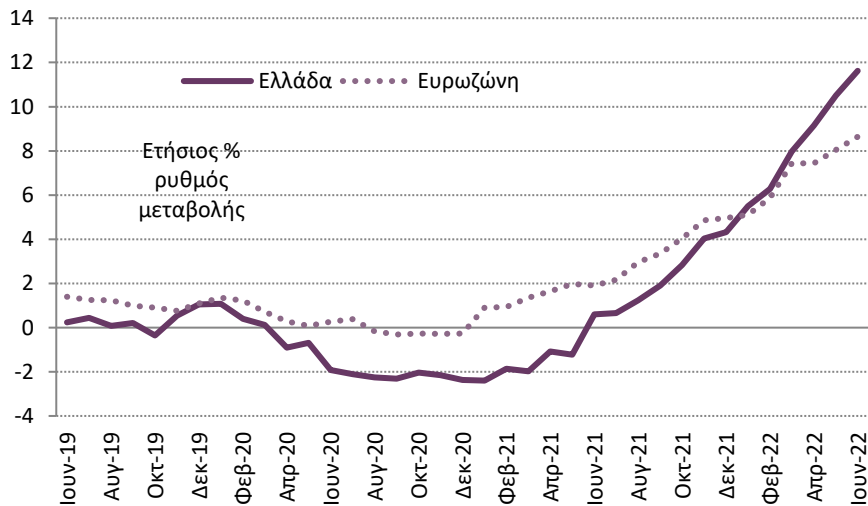
Μάιος 2022: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €2,0 δισεκ., έναντι ελλείμματος €911 εκατ. τον Μάιο του 2021.

Ιανουάριος – Μάιος 2022: Έλλειμμα €10,1 δισεκ. στο πρώτο πεντάμηνο του 2022, έναντι ελλείμματος €6,1 δισεκ. το 2021.

- Αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά €6,2 δισεκ., με επέκταση εξαγωγών (€5,2 δισεκ.) και υπερδιπλάσια αύξηση εισαγωγών (€11,4 δισεκ.). Οι εξαγωγές και οι εισαγωγές καυσίμων αποτελούν το 43-44% περίπου των αυξημένων ρών στο πρώτο πεντάμηνο.
- Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών ενισχύθηκε κατά €2,1 δισεκ. έναντι του 2021, με τις εισπράξεις να αυξάνονται κατά €5,3 δισεκ. και τις πληρωμές κατά €3,2 δισεκ. Οι τουριστικές εισπράξεις βρίσκονται στα €2,5 δισεκ., στο 88% των επιπέδων του 2019, ενώ οι μεταφορικές εισπράξεις ξεπέρασαν κατά 37% τα επίπεδα του 2017.
- Το πλεόνασμα στα πρωτογενή εισοδήματα μειώθηκε στα €1,3 δισεκ. με μείωση εισπράξεων και αύξηση πληρωμών, ενώ στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων καταγράφηκε σημαντική βελτίωση στο πλεόνασμα, στα €508 εκατ., λόγω τριπλάσιας αύξησης εισπράξεων έναντι πληρωμών, παρά την επιδείνωση του Μαΐου.

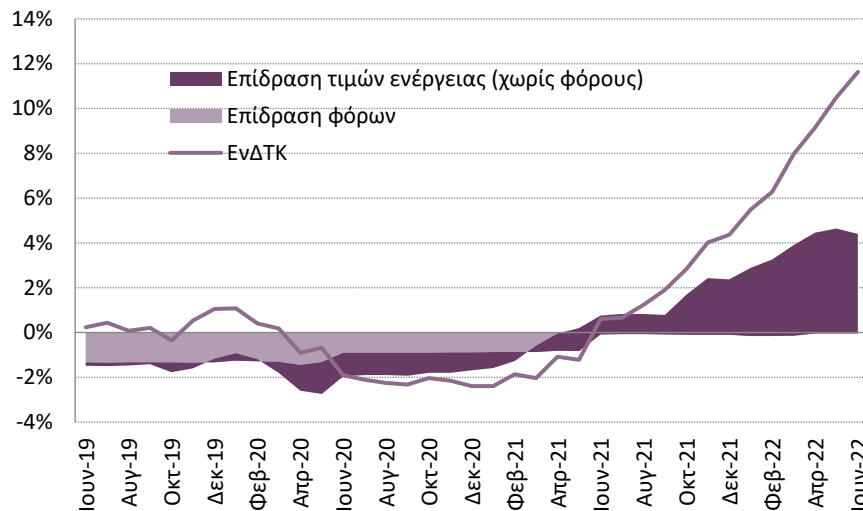
Ισχυρότερη η άνοδος των τιμών τον Ιούνιο, σε υψηλότερα επίπεδα ο πληθωρισμός εγχωρίως από ό,τι στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 06/2022

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Ελλάδα: Εναρμονισμένος πληθωρισμός 11,6% τον Ιούνιο, από 10,5% τον Μάιο φέτος. Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού τουλάχιστον την τελευταία 27ετία. Ισχυρότερη η θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης.

- Ενίσχυση πληθωρισμού τον Ιούνιο από την εντονότερη αυξητική επίδραση της εγχώριας ζήτησης (7,2 ποσοστιαίες μονάδες). Ηπιότερη η θετική επίδραση των ενεργειακών αγαθών (4,4%). Παρέμεινε μηδενική η επίδραση των έμμεσων φόρων.

Ευρωζώνη: Εντονότερος ο πληθωρισμός τον Ιούνιο, στο 8,6%.

- Ενίσχυση **βιομηχανικής παραγωγής** τον Μάιο κατά 3,2%, σε συνέχεια της ανόδου κατά 14,1% πριν ένα χρόνο
- Έντονη ενίσχυση της δραστηριότητας στο πρώτο τρίμηνο σε όλους τους κλάδους των **Κατασκευών**, πρωτίστως στις Κατασκευές κτιρίων. Υποχώρηση όγκου πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο τον Μάιο**, για πρώτη φορά από τον Απρίλιο του 2021 (-4,2%).
- Ηπιότερη αποκλιμάκωση του **ποσοστού ανεργίας** τον Μάιο του 2022, στο 12,6%. Προήλθε κυρίως από αύξηση της απασχόλησης.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, έλλειμμα €2,0 δισεκ. καταγράφηκε στο ΙΤΣ τον Μάιο, με ελλειμματικό το ισοζύγιο αγαθών και το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων.
- Έλλειμμα €3,2 δισεκ. στο **ισοζύγιο αγαθών**, με διπλάσια αύξηση εισαγωγών (+€3,0 δισεκ.) έναντι των εξαγωγών (+€1,5 δισεκ.), ενώ το 40% των αυξημένων εξαγωγών και εισαγωγών οφείλεται στα καύσιμα.
- Πλεόνασμα €1,6 δισεκ. στο **ισοζύγιο υπηρεσιών** τον Μάιο, με αύξηση εισπράξεων €2,0 δισεκ. και των πληρωμών €753 εκατ., ενώ οι τουριστικές εισπράξεις αποτέλεσαν το 60% των αυξημένων εισροών.
- Ισχυρότερος ο **πληθωρισμός** τον Ιούνιο από ότι τον Μάιο (11,6%), από εντονότερη θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης. Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού τουλάχιστον την τελευταία 27-ετία.

6. Δημοσιονομικά

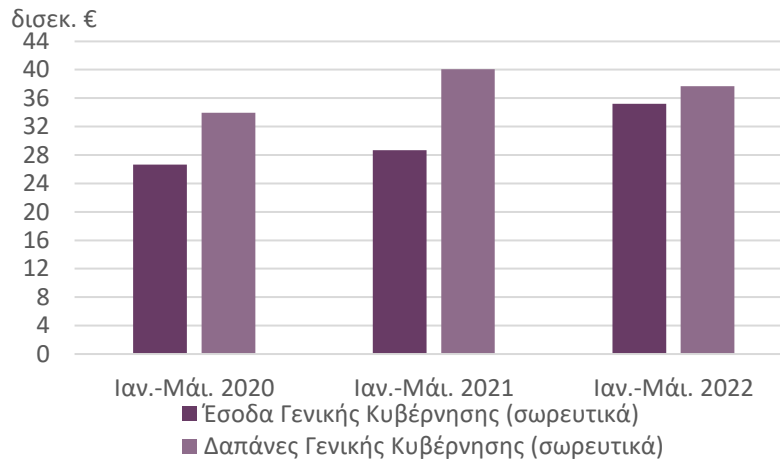
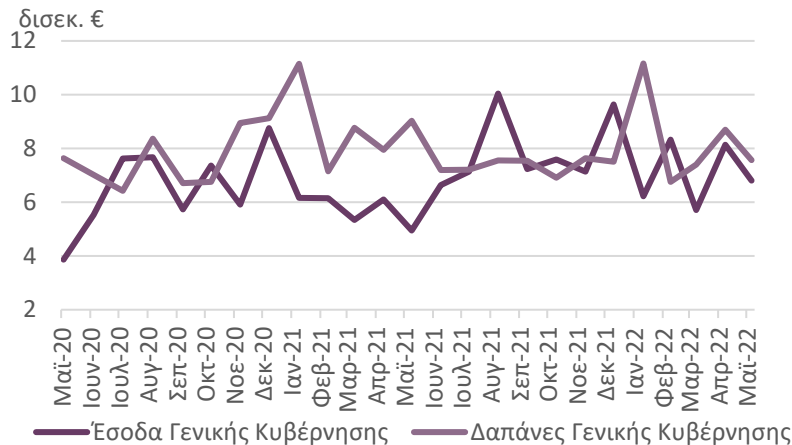
ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

Ετήσια αύξηση εσόδων τον Μάιο μικρότερη σε σχέση με τον Απρίλιο. Αύξηση και των δαπανών από πέρυσι, μετά την πτώση του Απριλίου.

Πολύ περισσότερα έσοδα τον Μάιο σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, κατά 37,8% (από +33,3% τον Απρίλιο). Μικρή αύξηση των δαπανών, κατά 1,4% (από μείωση 16,2% ένα μήνα πριν).

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 05/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

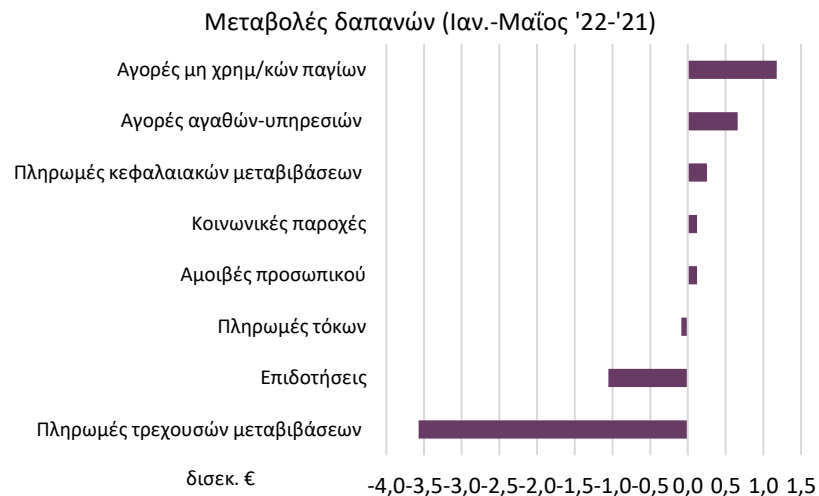
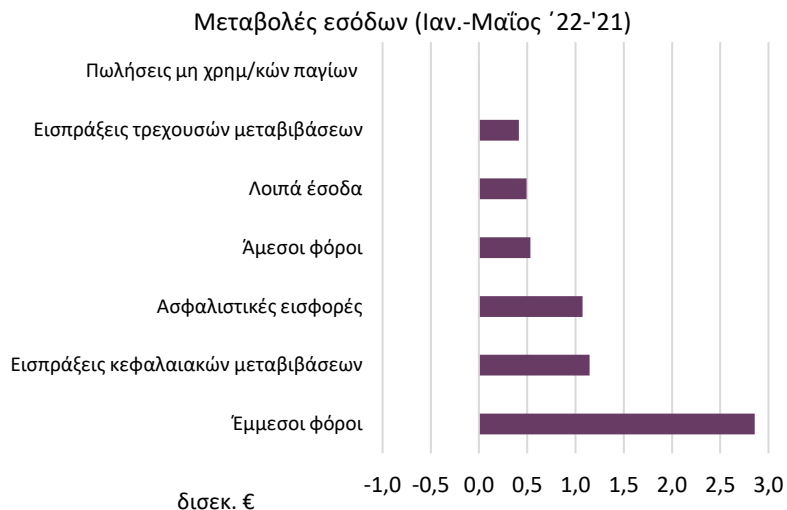
Αυξημένα έσοδα τον Μάιο σε σχέση με πέρυσι κατά €1,87 δισεκ., κυρίως από μεγαλύτερες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+991 εκατ.) και περισσότερες ασφαλιστικές εισφορές (+283 εκατ.).

Αύξηση δαπανών κατά €103,8 εκατ., κυρίως λόγω της αύξησης στις κοινωνικές παροχές (+€230 εκατ.) και στις αγορές μη χρηματοοικονομικών παγίων (+€383 εκατ.).

Στο αρχικό πεντάμηνο τα έσοδα ήταν €6,52 δισεκ. περισσότερα (+22,7%) και οι δαπάνες λιγότερες κατά €2,38 δισεκ. (-5,9%).

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

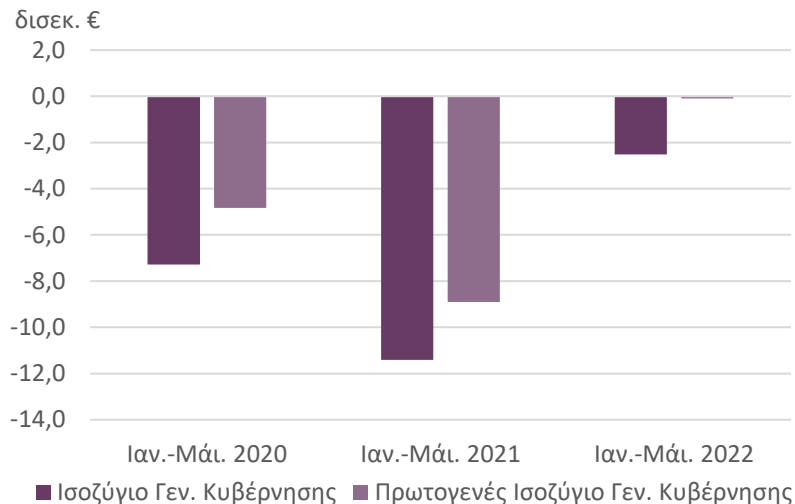
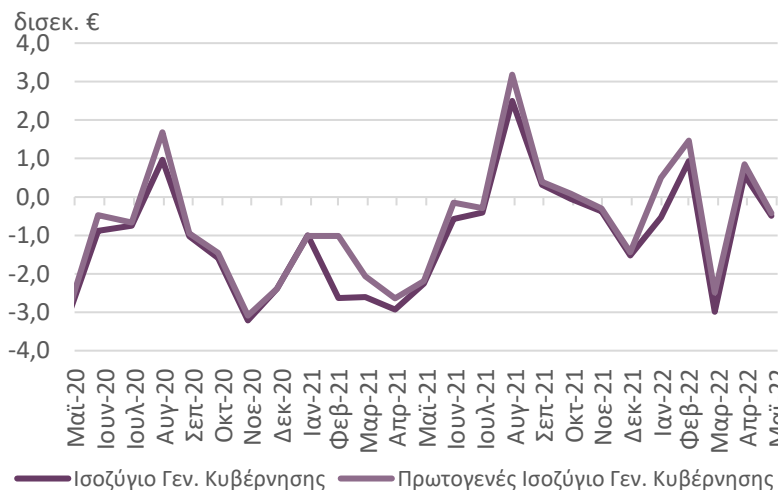
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 05/2022

Αύξηση εσόδων στο πεντάμηνο Ιανουαρίου-Μαΐου από πέρυσι κατά €6,52 δισεκ., κυρίως από αυξημένες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€2,86 δισεκ.), κεφαλαιακών μεταβιβάσεων, λόγω Ταμείου Ανάκαμψης (+€1,72 δισεκ.) και ασφαλιστικών εισφορών (+€1,07 εκατ.).

Υποχώρηση δαπανών κατά €2,38 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€3,57 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€1,06 εκατ.)

Μεταστροφή του πρωτογενούς ισοζυγίου σε ελλειμματικό τον Μάιο, από πλεονασματικό τον Απρίλιο. Ωστόσο, βελτιώθηκε σημαντικά από πέρυσι.

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 05/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

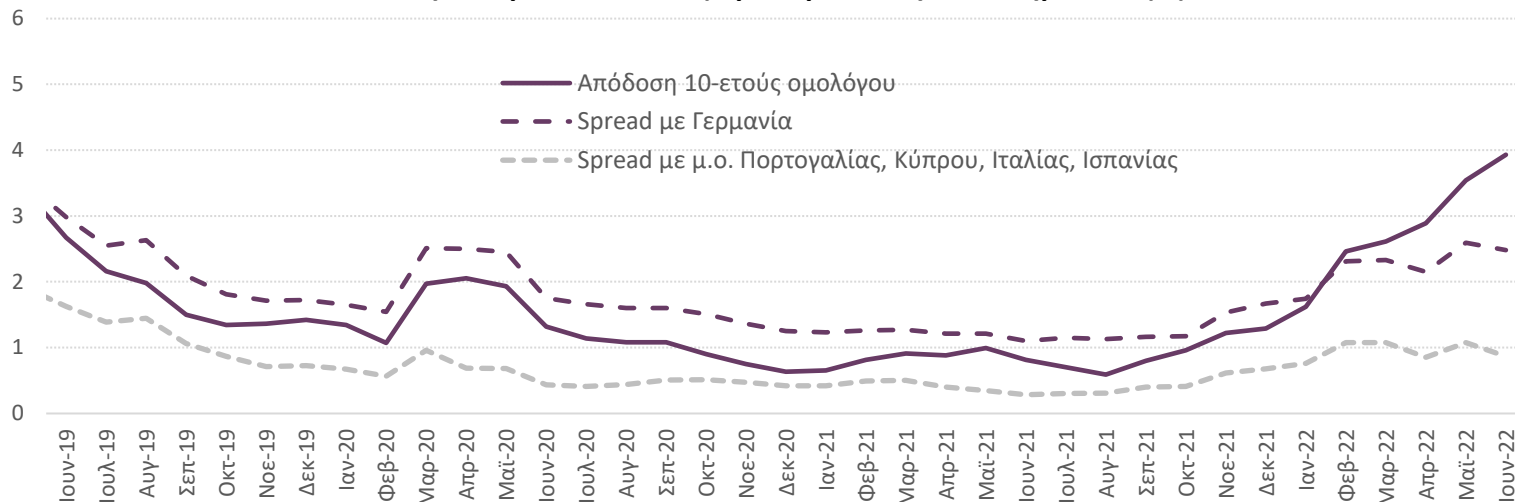
Έλλειμμα πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου τον Μάιο €420,6 εκατ., έναντι ελλείμματος €2,18 δισεκ. πριν ένα χρόνο. Η βελτίωση προήλθε από διεύρυνση των εσόδων κατά €1,87 δισεκ., καθώς οι δαπάνες εξαιρουμένων των πληρωμών τόκων, ενισχύθηκαν κατά €36,0 εκατ.

Βελτίωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €1,76 δισεκ., σε έλλειμμα €488,4 εκατ.

Στην περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου, οριακό πρωτογενές έλλειμμα €89 εκατ., έναντι ελλείμματος €8,90 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων αυξήθηκε για δέκατο συνεχόμενο μήνα τον Ιούνιο, καταγράφοντας υψηλό επίπεδο 42 μηνών...

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

... σε μέσο επιτόκιο 3,9% για το 10-ετές ομόλογο,

με το μέσο spread έναντι του αντίστοιχου γερμανικού να μειώνεται ελαφρά από 259 μ.β. σε 248 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 06/2022

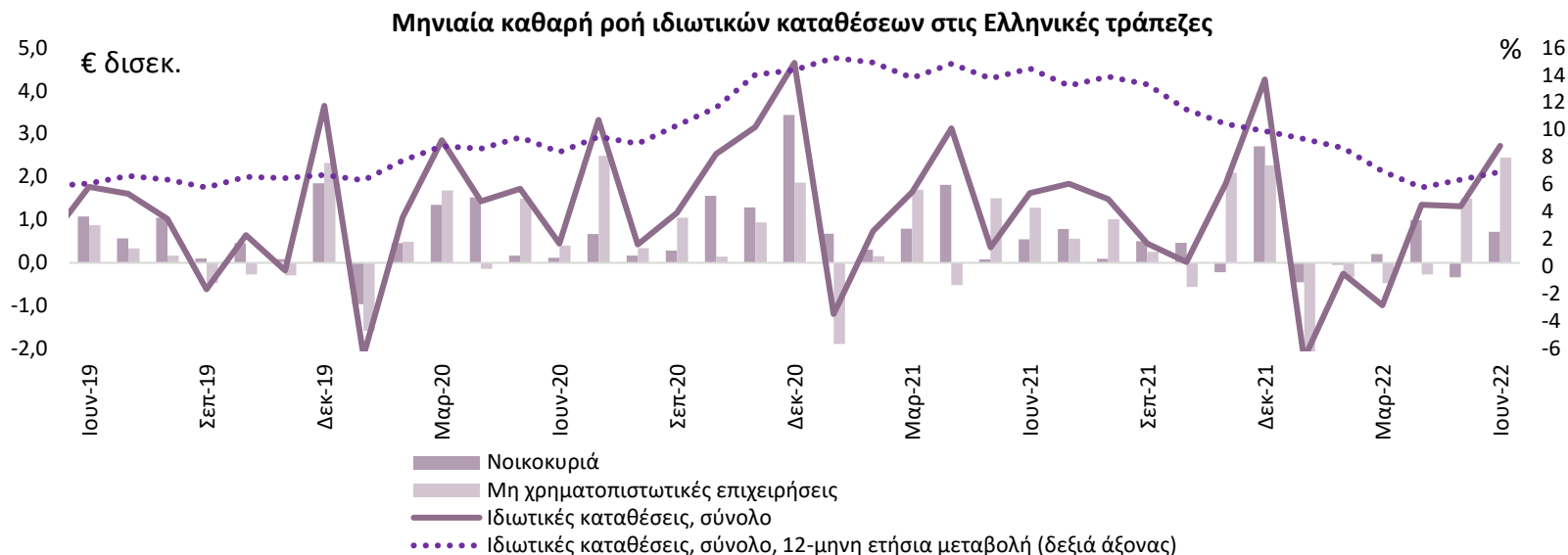
- **Βελτίωση δημόσιων οικονομικών** τον Μάιο σε σχέση με πριν ένα έτος, **από έντονη διεύρυνση των εσόδων** (+37,8%), κυρίως από μεγαλύτερες εισπράξεις έμμεσων φόρων και περισσότερες ασφαλιστικές εισφορές. **Αύξηση και των δαπανών** κατά €103,8 εκατ., κυρίως λόγω της αύξησης στις κοινωνικές παροχές και τις αγορές μη χρηματοοικονομικών παγίων.
- Στην περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου τα **έσοδα** ήταν περισσότερα κατά €6,52 δισεκ., κυρίως από αυξημένες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€2,86 δισεκ.), κεφαλαιακών μεταβιβάσεων, λόγω Ταμείου Ανάκαμψης (+€1,72 δισεκ.) και ασφαλιστικών εισφορών (+€1,07 εκατ.).
- **Περιορισμός δαπανών** κατά €2,38 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€3,57 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€1,06 εκατ.)
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης στην περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου €89 εκατ., έναντι ελλείμματος €8,90 δισεκ. πριν ένα χρόνο
- Η μέση **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** σημείωσε περαιτέρω άνοδο τον Ιούνιο για δέκατο συνεχόμενο μήνα, σε 3,9%, με το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών να κυμαίνεται στις 248 μ.β.

7. Τραπεζικά

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

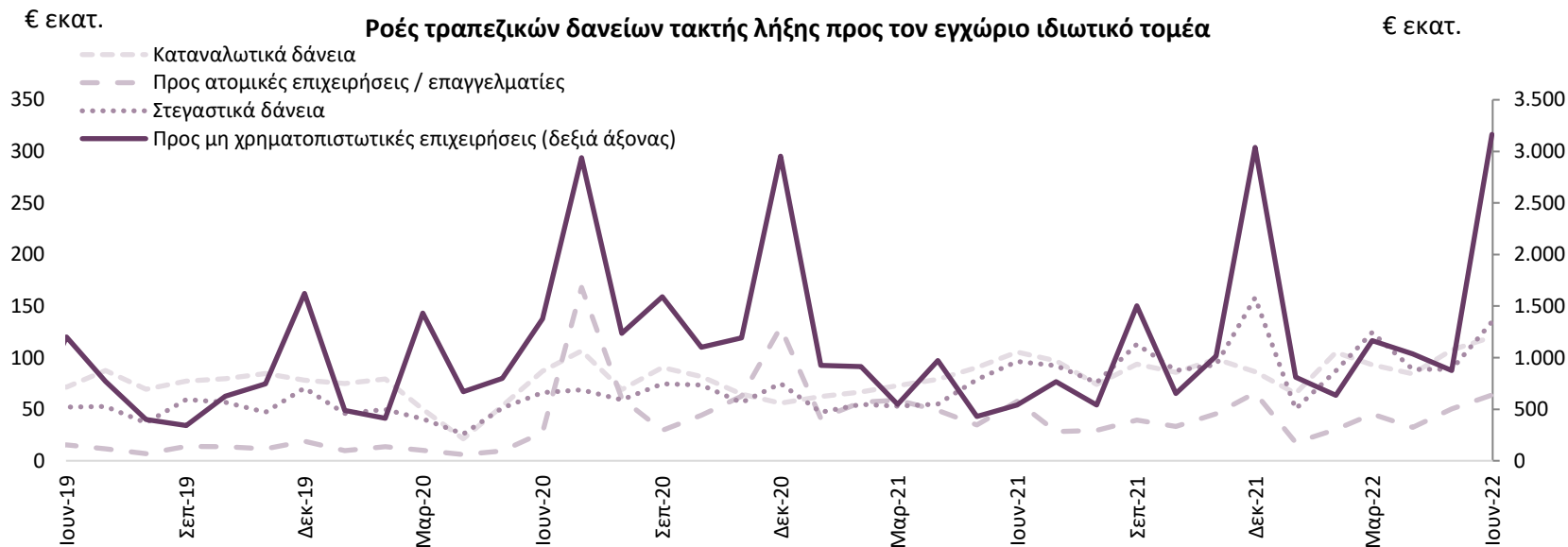
Οι τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών ενισχύθηκαν σημαντικά τον Μάιο κατά €2,7 δισεκ. ...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 6/2022

... λόγω ανόδου κατά €2,0 δισεκ. των καταθέσεων των επιχειρήσεων και €0,7 δισεκ. άνοδο καταθέσεων νοικοκυριών. Ο 12-μηνος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων ανήλθε σε 6,9%.

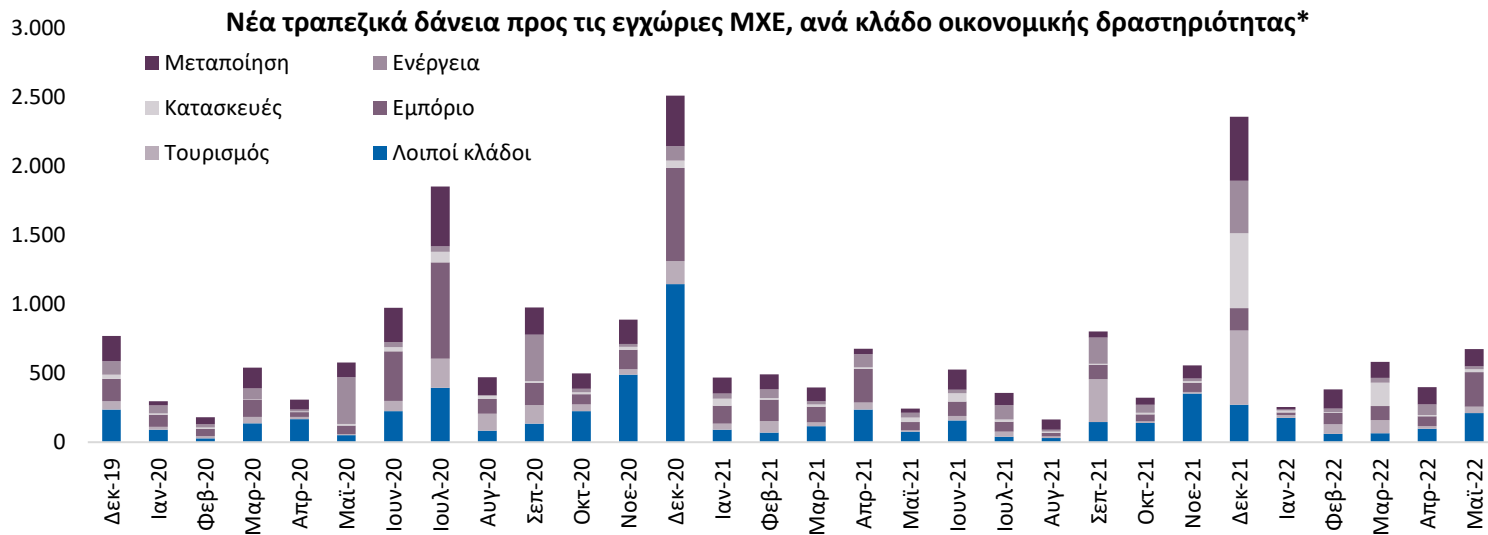
Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €3,2 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιούνιο...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 06/2022

... που αποτελεί υψηλό επίπεδο οκταετίας. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται, αν και βραδύτερα, με €255 εκατ. νέα δάνεια τον Ιούνιο.

Οι επιχειρήσεις στο εμπόριο, τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας και την μεταποίηση, απορρόφησαν μεγάλο ποσοστό των νέων δανείων τον Μάιο

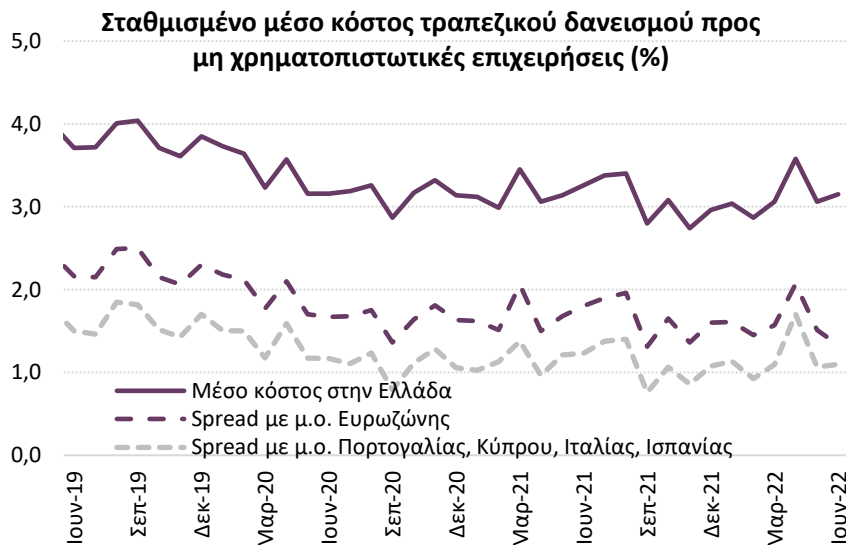
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2022

*Ως νέα δάνεια ορίζονται τα δάνεια σε όλα τα νομίσματα των οποίων η ημερομηνία σύμβασης ανήκει στον εκάστοτε μήνα αναφοράς. Τα ποσά νέων δανείων ανά κλάδο αποτυπώνουν συνολικές μηνιαίες εκταμιεύσεις που καταγράφονται στη βάση AnaCredit. Η AnaCredit είναι μια κοινή βάση αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων στην Ευρωζώνη, που δημιουργήθηκε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΚΤ. Τα δεδομένα αφορούν αποκλειστικά χορηγήσεις προς εγχώριες επιχειρήσεις.

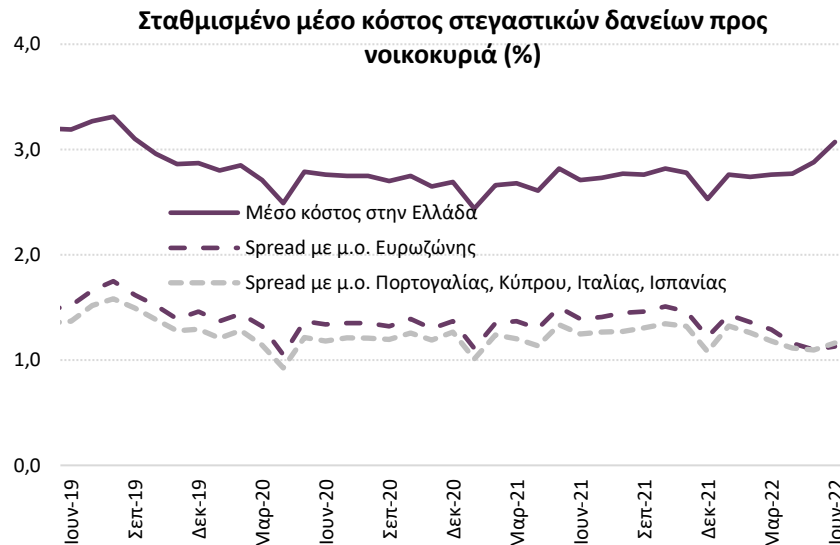

Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού αυξήθηκαν για νοικοκυριά και επιχειρήσεις τον Ιούνιο

Το κόστος νέου δανεισμού των επιχειρήσεων αυξήθηκε ελαφρά σε 3,2%, ωστόσο μειώθηκε η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 133 μ.β. από 151 μ.β.

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά αυξήθηκε σε 3,1%, ενώ αυξήθηκε οριακά η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 113 μ.β. από 110 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 06/2022

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά 110 μ.β. και 116 μ.β. για τις επιχειρήσεις και για τα νοικοκυριά αντίστοιχα.

Οι τιμές των μετοχών σημείωσαν άνοδο τον Ιούλιο, κατά 2,1%, ανακτώντας μερικώς τις απώλειες του δευτέρου τριμήνου

Πηγή: Capital.gr, έως 07/2022

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών κυμάνθηκε μόλις σε €50,1 εκατ. τον Ιούλιο, από €89,7 εκατ. τον Ιούνιο, επίσης χαμηλότερα και από τον μέσο όγκο ημερησίων συναλλαγών το 2021 στα €68,9 εκατ.

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** αυξήθηκαν σημαντικά κατά €2,7 δισεκ., τον Ιούλιο, κυρίως λόγω ανόδου των καταθέσεων των επιχειρήσεων και μικρότερης ανόδου καταθέσεων των νοικοκυριών.
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €3,2 δισεκ. **νέα δάνεια τακτής λήξης** τον Ιούνιο, που αποτελεί την υψηλότερη μηνιαία ροή την τελευταία οκταετία.
- Οι επιχειρήσεις στους **κλάδους** του εμπορίου, της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και της μεταποίησης, απορρόφησαν μεγάλο ποσοστό των νέων δανείων τον Μάιο. Η **καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών** συνέχισε να συρρικνώνεται.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** προς τις επιχειρήσεις σημείωσαν άνοδο τον Ιούνιο, χωρίς ωστόσο διεύρυνση της απόκλισής τους από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Τα επιτόκια νέων στεγαστικών δανείων αυξήθηκαν με παράλληλη μικρή διεύρυνση της αντίστοιχης απόκλισής τους.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε μερική ανάκαμψη τον Ιούλιο, κατά 2,1%, με υποτονικό ωστόσο τζίρο συναλλαγών.

8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

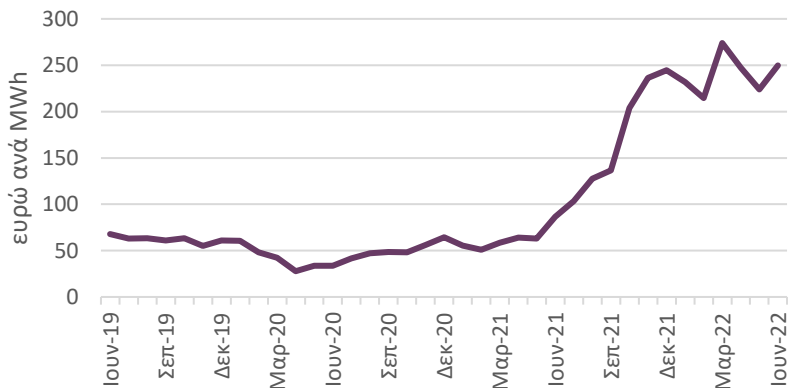
ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

«Αυξημένοι κίνδυνοι για την ανάκαμψη από την ενεργειακή κρίση, συνεχίζεται η σημαντική ώθηση του τουρισμού»

Αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Μείωση της τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 189% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

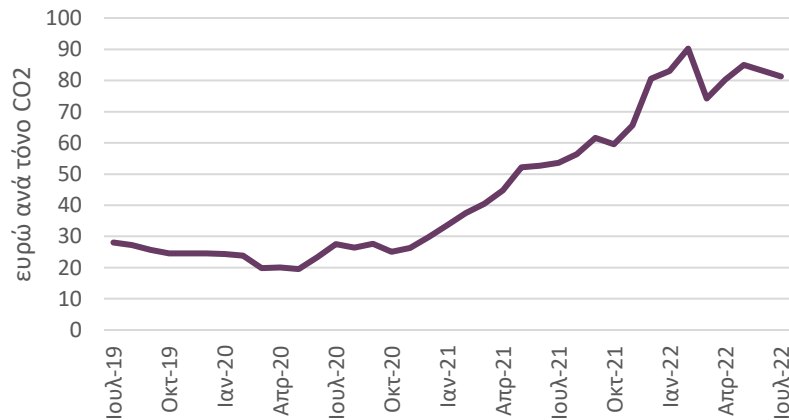

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2022

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στα 249,9 €/MWh, αυξημένη κατά 11,6% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ μειώθηκε τον Ιούλιο

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

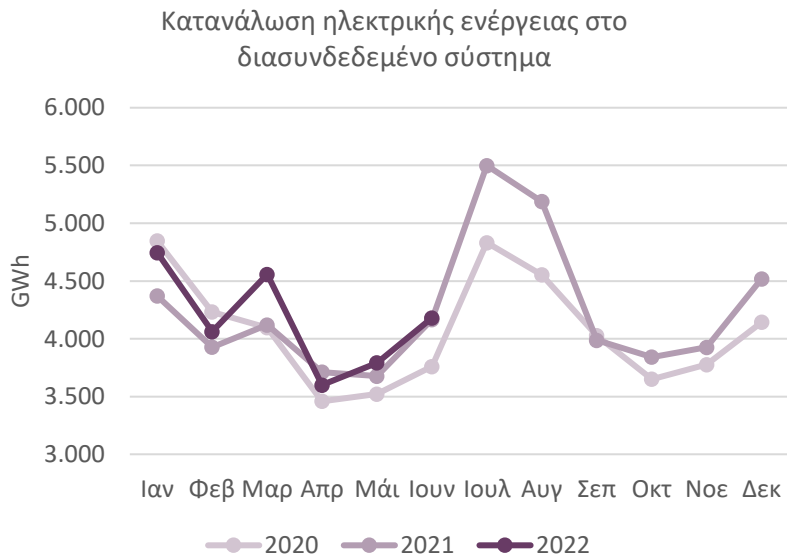
Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2019-2022, έως 7/2022

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Ιούλιο διαμορφώθηκε στα 81,3 €/tCO₂, μειωμένη κατά 2,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

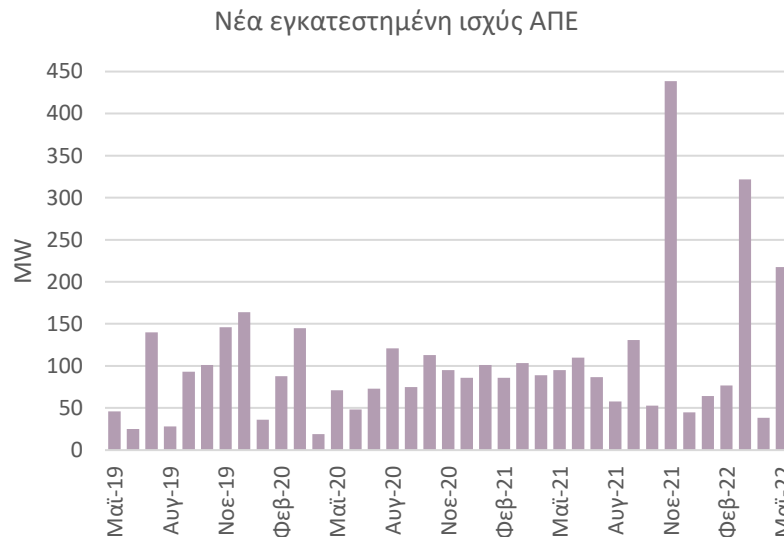
*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

Σταθερή η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στις 4.182 GWh, σχεδόν στα ίδια επίπεδα (+0,3%) συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Μάιο κατά 218 MW

*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

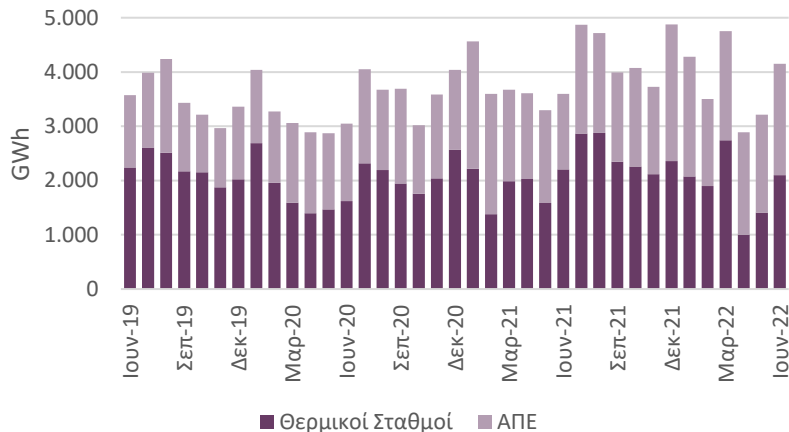
Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 5/2022

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2022

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, ενώ μειώθηκε από θερμικούς σταθμούς. Μειώθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Ιούνιο μειώθηκε κατά 4,8% ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 47,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

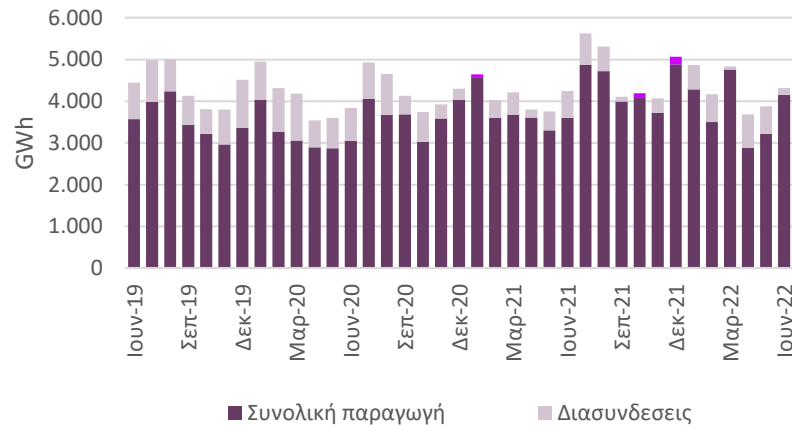

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2022

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 15,4% και οι καθαρές εισαγωγές ενέργειας μειώθηκαν κατά 75,6% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

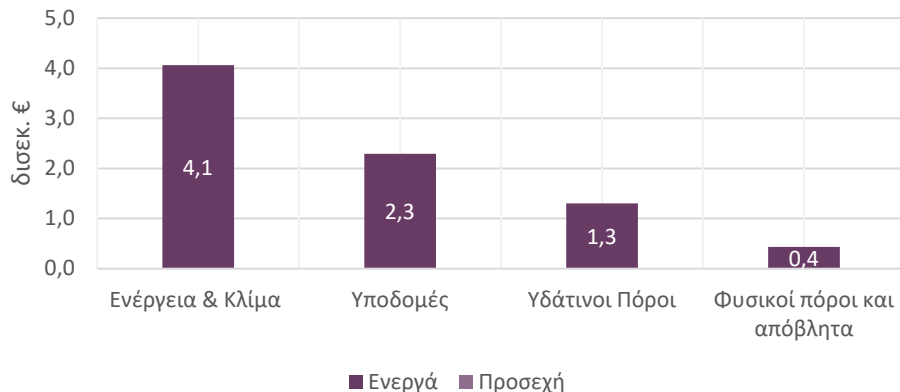
Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2022

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

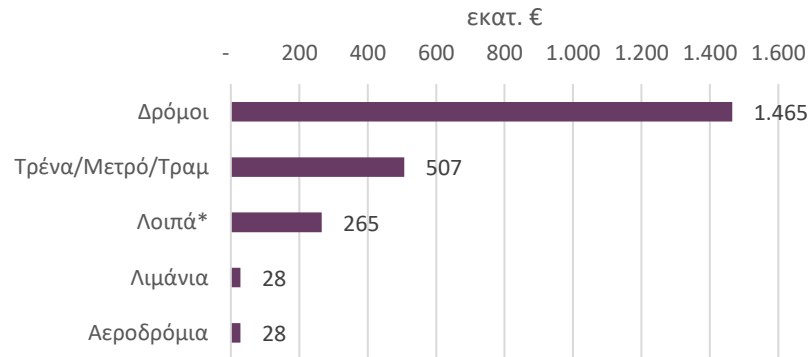

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 7/2022. Περιλαμβάνει και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης που έχουν ανακοινωθεί ως τον Ιούλιο του 2022.

Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λουπά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

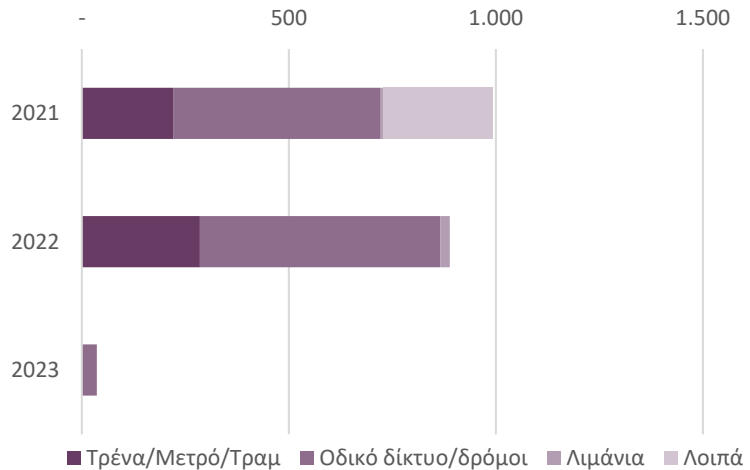

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, εγκεκριμένα έργα Ταμείου Ανάκαμψης έως 7/2022

*Στα Λουπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους ΕΚΑΤ.

* Περιλαμβάνονται εγκεκριμένα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 7/2022

ΕΣΠΑ: Πιλοτικές δράσεις για τη χωριστή συλλογή αστικών αποβλήτων σε δήμους (Pay As You Throw – PAYT)

- Απευθύνεται σε δήμους, ωστόσο σημαντικές οι προοπτικές συνεργασίας με επιχειρήσεις που παρέχουν τεχνική υποστήριξη και σχετικό εξοπλισμό
- Προβλέπεται και από τον Εθνικό Σχεδιασμό για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Προϋπολογισμός: €6,2 εκατ.

Περίοδος υποβολής: 15/7/2022-30/09/2022

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Ιούνιο, η κατανάλωση παρέμεινε πρακτικά σταθερή (+0,3%) σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 ενώ, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά σημείωσε αύξηση 189% σε ετήσια βάση.
- Η **εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ** τον Μάιο σημείωσε αύξηση με προσθήκη 218 MW και η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 47,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2021 ενώ, οι συνολικές καθαρές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 75,6% σε ετήσια βάση.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** μειώθηκε κατά 2,3% τον Ιούλιο.
- Περιορισμένες αλλαγές στις **προσκλήσεις έργων** σε ενέργεια, περιβάλλον και υποδομές τον Ιούλιο.
- Σημαντική πρόσκληση για τη **διαχείριση αποβλήτων** και την εφαρμογή συστημάτων «Πληρώνω Όσο Πετάω».